

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

8 duben 2010
72. ročník

Prostor pro invazní druhy rostlin

Nové publikace Národního
zemědělského muzea

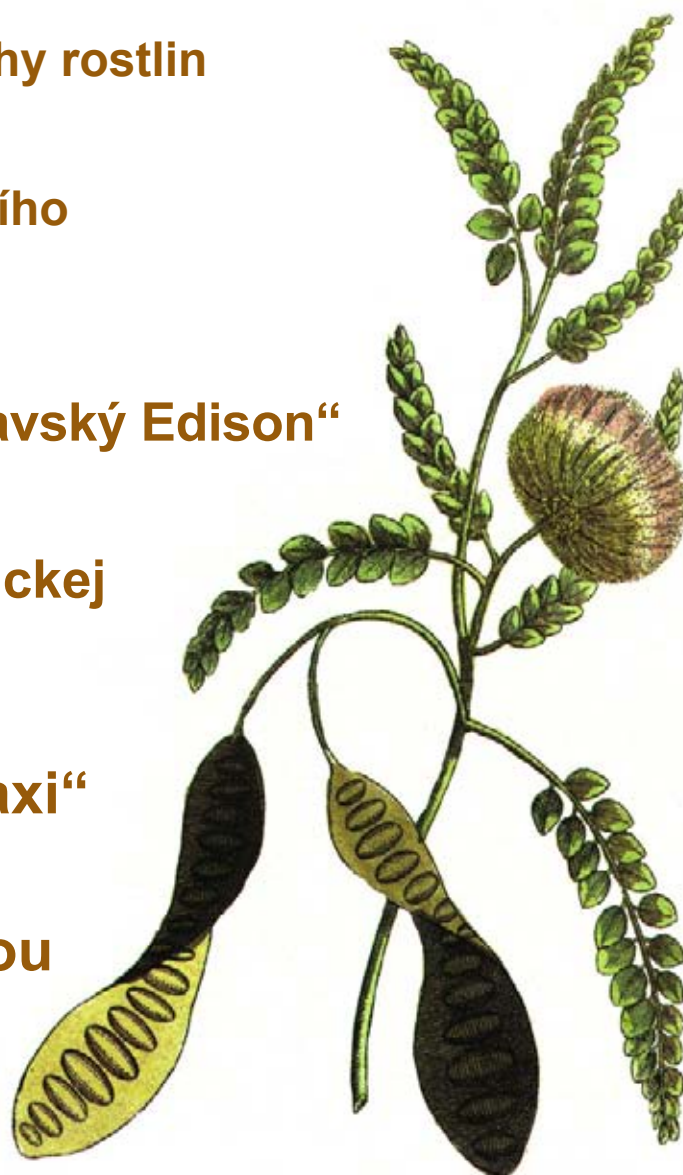
Erich Roučka – „moravský Edison“

Nové trendy v didaktické
přípravě učitel'ov

„Škola nám, my praxi“

O mléku ještě jednou

Den vody

Informace o vzdělávání, poradenství a rozvoji venkova
Informácie o vzdelávaní, poradenstve a rozvoji vidieka

VÍTANÍ JARA V LYSÉ NAD LABEM str. 17

DEN VODY V ŽATCI str. 13

PROŽÍT POBYT V LESNÍM PROSTŘEDÍ – POROZUMĚT PŘÍRODĚ

Význam naučných stezek v přírodním prostředí pro vzdělávání
nejen žáků a studentů lesnických škol, ale i pro obyvatele
všech generací kolem nás

Základním cílem budování a následného využívání přírodovědných naučných stezek je umožnit a zlepšit přírodovědné vzdělání.

Proč naučné stezky?

Naučné stezky nás upozorňují na významné pozoruhodnosti a přírodní krásy v dané lokalitě, na živočišná a rostlinná společenstva, na druhy ptactva v jejich přírodním prostředí. Napomáhají utvářet bohatý program, kde lze získané poznatky lépe zažít a rozšířit, rozvíjet zásoby představ žáků a studentů. Názornost – ve smyslu jednoty konkrétní a abstraktní stránky v poznání – je nutným stálým hlediskem v průběhu procházení celé stezky. Pro početnější skupiny návštěvníků lze zajistit speciální tematické okruhy, např. Pacient les – lze naše stromy ještě zachránit, Jak vzniká prales, Ptačí hlasy v jarním lese apod.

Poznatky osvojené při pozorování na jakékoliv naučné stezce vyžadují opřít se o vlastní zkušenosti, o své vjemy a představy při pozorování.

Vždyť vlastní názorné vyučování, pochopení jeho významu, je velmi starého data. Počínaje Aristotelem..., podrobněji je požadavek názornosti formulován Komenským ve „zlatém pravidle vyučujících“: Poznatky se mají předkládat všem smyslům, kde je to možné, tj. věci viditelné – zraku, slyšitelné – sluchu, hmatatelné – hmatu. A naučné stezky nabízejí pozorování přírody kolem nás několika smysly. Přírodovědné stezky umožňují navíc návštěvníkům pohyb a turistické vyžití v plnohodnotném přírodním prostředí s čistým vzduchem, obsahujícím prospěšné fytoncidy, a bez škodlivých prachových znečištění.

V současnosti převládají naučné stezky uzavřených okruhů s obrazovými panely na sloupovitých nosičích, které jsou doplněny odpovídajícím informačním textem. K těmto textovým informacím jsou někde vydávány tištěné průvodce s dalším doprovodným textem. Zmíněný typ naučné stezky je možné vidět např. u Školního polesí Lesnické akademie v Trutnově (délka 8 km, 13 stanovišť včetně rozhledny). Průvodce naučnou stezkou (52 stran, fotografie, pérovky, doprovodné mapy) autora E. Krále vydal ČSOP při SLŠ Trutnov, cena 45 Kč, tel.: 499 815 824, e-mail: kraleu@mbx.vol.cz.

Po vzoru z tropických lesů jsou stavěny stezky také v korunách stromů a tak umožňují podstatně lepší možnosti poznání prostředí v lesních korunách i klidné pozorování života kolem stezek. V lednovém čísle časopisu Lesnická práce je popsána stezka v národním parku Hainich u měst Eisenach a Bad Langensalza. Stezka je místy až 25 m vysoko nad zemí v korunách starých buků, je doplněná 44 m vyhlídkovou věží, je 300 m dlouhá, 2 m široká. Je celoročně přístupná. Více www.nationalpark-hainich.de, www.baumkronenpfad-hainich.eu.

Vynikajícím objektem pro školní exkurze je moderní nová v loňském roce otevřená stezka korunami stromů v Bavorsku, označovaná jako největší stezka korunami stromů na světě. Stezka v Neuschönau v Národním parku Bavorský les je v blízkosti Železné Rudy na Šumavě a informace pro návštěvníky jsou poskytovány též česky i v tištěném průvodci. Na šesti didaktických stanicích pojmenovaných „Strom – trojzvuky“, „Mrtvé dřevo – plné života“, „Proluka – vůbec ne prázdná“, „Světlo a stín“, „Celosvětové bádání v korunách stromů“, „Strom – dům“ jsou názorně a živě prezentovány životní formy lesní fauny a flory. Více www.stezkavkorunach.cz

Dr. Ing. Eugen Král, CSc., Trutnov

„DUBEN – MĚSÍC LESŮ“

NOVÉ TRENDY V DIDAKTICKEJ PRÍPRAVE UČITEĽOV

Závery zo VI. medzinárodnej vedeckej konferencie EDUCO 2010

Ako sme avizovali v minulom čísle nášho časopisu, koncom januára 2010 sa v Školiacom zariadení MŠMT ČR v Tatranskej Štrbe konal 6. ročník medzinárodnej vedeckej konferencie k problematike prípravy učiteľov pre prírodovedecké, poľnohospodárske a príbuzné odbory. Téma konferencie v roku 2010 bola "Význam teórie, empirie a pedagogickej praxe pre prípravu učiteľov prírodovedných, poľnohospodárskych a ďalších príbuzných odborov".

Na konferencii boli prezentované príspevky širokého spektra odborov (biológia, ekológia, geológia, aplikované odbory, pedagogika, chémia, matematika a iné). Cieľom konferencie bolo zjednotiť a vytipovať vhodné témy pre obsahovú aktualizáciu prírodovedných, poľnohospodárskych a iných príbuzných odborov z pohľadu nových poznatkov.

Závery zo 62 prednesených príspevkov je možné zhrnúť do nasledovných bodov:

- Na základných a stredných školách je potrebné venovať zvýšenú pozornosť identifikácii a práci s nadanými a talentovanými žiakmi.
- V príprave učiteľov zdôrazňovať význam pedagogickej praxe, nutnosť prepojenia teoretickej prípravy a praktickej aplikácie vo výchovno-vzdelávacom procese.
- Spracovať modely efektívnej pedagogickej praxe na základe skúseností univerzít, ktoré sa zúčastnili konferencie a tieto realizovať v praxi.
- Zvýšiť záujem metodikov pedagogickej praxe na univerzitách o pripravenosť budúcich učiteľov v kontexte ich budúcej profesie.
- Zvýšenú pozornosť venovať permanentnému vzdelávaniu cvičných učiteľov, vytvoriť im podmienky na ich ďalšie vzdelávanie a dbať na primerané ohodnotenie ich práce.
- V spolupráci s cvičnými školami a vybranými univerzitami realizovať výskum v oblasti pedagogickej praxe.
- Zorganizovať pracovné stretnutie metodikov, didaktikov pedagogickej praxe na univerzitách s cvičnými učiteľmi, riaditeľmi cvičných a fakultných škôl s cieľom riešiť spoločne problematiku pedagogickej praxe, odovzdať a vymeniť si skúsenosti v tejto oblasti.
- Analyzovať kurikulum prírodovedných predmetov z pohľadu progresívnych trendov ich rozvoja, vytipovať vhodné okruhy učiva pre aktualizáciu výučby prírodovedných predmetov.
- Pokračovať vo výskume prírodovednej gramotnosti v sekundárnom vzdelávaní a porovnať ich s výsledkami medzinárodných výskumov TIMSS a PISA.
- Zhodnotiť efektivitu niektorých menej tradičných foriem a metód výučby v prírodovednom vzdelávaní.
- Sumarizovať projekt komplexných prírodovedných exkurzií v ČR a na Slovensku, všimnúť si aplikáciu a prepojenie živej a neživej zložky prírody počas terénnych exkurzií.
- Tvorbou nových pomôcok vytvoriť vhodné materiálne zázemie pre implantáciu informačno-komunikačných technológií do prírodovedného vzdelávania.
- Zefektívniť vzájomnú komunikáciu medzi základnými, strednými a vysokými školami.
- Popularizovať, priblížiť a sprostredkovať výsledky vedeckých výskumov do škôl i širokej verejnosti.
- Žiadať Ministerstvá školstva SR aj ČR o podporu vzdelávacích projektov, táborov detí a mládeže, aktivít nadaných a talentovaných detí a žiakov.
- Zvýšenú pozornosť venovať mediálnej podpore a prezentácii žiackych projektov.
- 7. ročník konferencie venovať problematike prípravy učiteľov v Dekáde vzdelávania k udržateľnému rozvoju, manažmentu environmentálnej výchovy na školách.
- Pri príprave 7. ročníka konferencie spolupracovať s UNESCO.

Bližšie informácie o konferencii ako aj závery a fotogalériu nájdú čitatelia aj na webovej stránke Katedry zoológie a antropológie FPV UKF v Nitre: www.kza.fpv.ukf.sk.

VII. ročník tohto významného medzinárodného vedeckého podujatia sa bude konať taktiež v Tatranskej Štrbe, v termíne 27.– 29. 1. 2011.

Presná téma konferencie v roku 2011 bude zverejnená v nasledujúcich číslach nášho časopisu.

Všetci ste srdečne pozvaní, tešíme sa na stretnutie s Vami.

PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D.
Katedra zoológie a antropológie UKF v Nitre

PROJEKT PORADEN K ZELENÝM ÚSPORÁM

Program Zelená úsporám – základní principy

Program Zelená úsporám je zaměřen na podporu instalací zdrojů na vytápění s využitím obnovitelných zdrojů energie, ale také investic do energetických úspor při rekonstrukcích i v novostavbách. V Programu bude podporováno kvalitní zateplování rodinných domů a bytových domů, náhrada neekologického vytápění za nízkoemisní zdroje na biomasu a účinná tepelná čerpadla, instalace těchto zdrojů do nízkoenergetických novostaveb a také výstavba v pasivním energetickém standardu. Česká republika získala na tento Program finanční prostředky prodejem tzv. emisních kreditů Kjótského protokolu o snižování emisí skleníkových plynů. Celková očekávaná alokace Programu je až 25 miliard korun.

Podpora v rámci programu Zelená úsporám je nastavena tak, aby prostředky mohly být čerpány v průběhu celého období od vyhlášení programu do 31. prosince 2012. Žádosti o podporu budou přijímány do konce trvání Programu, nebo do vyčerpání finančních prostředků Programu. O dotaci lze žádat jak před realizací opatření, tak po ní, nebude však možné žádat o podporu opatření dokončených před vyhlášením Programu. Podporu je možné poskytnout na zařízení instalovaná v obytných domech, nikoli např. v objektech určených k individuální rekreaci nebo průmyslových objektech, a to ani v případě, že zde má žadatel trvalé bydliště. (Citace z programového dokumentu) Více informací na www.zelenausporam.cz

„LEADER úsporám – LEADERUS“ – úspěšný projekt NS MAS ČR, o.s.

V roce 2009 připravili a zpracovali zástupci Národních sítí Místních akčních skupin ČR o.s. (NS MAS) projekt s názvem „Poradenství v programu Zelená úsporám v malých obcích s využitím zkušeností s metodou LEADER“ (zkráceně – viz mezititulek). Po absolvování všech nezbytných administrativních procedur bylo vyhlášením konstatováno, že předložený projekt byl zpracován v souladu se všemi požadavky a byla na něj schválena finanční alokace ve výši cca 10 900 000,- Kč. Důvodem, proč se NS MAS angažuje v oblasti úspor energie a využívání obnovitelných zdrojů, především biomasy je skutečnost, že právě tato problematika je častým a oblíbeným tématem

projektů v programu Leader. Využívání biomasy, ať už ve formě dřeva, zbytků ze zemědělské produkce nebo záměrně pěstované, výroba tvarovaných biopaliv – pelet a briket, to vše vytváří prostor pro spolupráci veřejného a agrárního sektoru v té nejryzejší podobě. A zvýšit produkci a nabídku biopaliv bude třeba – v programu Zelená úsporám se očekává podpora pro tisíce nových uživatelů kotlů na peletky a polenové dříví, což přinese novou poptávku po desítkách tisíc tun biopaliv.

Na jednání Valné hromady NS MAS ČR, o.s., které se uskutečnilo 16. března 2010 v konferenčním sále hotelu Ludmila v Mělníku, přednesl ING. JIŘÍ KRIST, předseda MAS Opavsko základní informace o výše jmenovaném úspěšném projektu. Informoval účastníky především o tom, jaké konkrétní požadavky přináší projekt pro jednotlivé MAS. Z jeho stručné, ale konkrétními údaji a daty nabitě přednášky vybírám některé základní informace:

- Ve všech MAS, které jsou členy NS MAS, by měla vzniknout a během dubna začít fungovat pro potencionální žadatele i laickou veřejnost Poradenská centra k programu Zelená úsporám.
- Pracovníci, kteří budou zabezpečovat služby občanům v tomto centru, by se měli během března zúčastnit školení, které pro ně připraví odborníci ze Státního fondu životního prostředí (SFŽP).
- V rámci projektu bude nutno připravit a absolvovat s vážnými zájemci o program 8 100 individuálních typových konzultací, a to do poloviny roku 2011.
- V průběhu konzultace (pro žadatele zdarma) by měla být potencionálním klientům doporučována, na základě jejich konkrétních potřeb, vhodná oblast podpory.
- V prostoru Poradenského centra bude zájemcům o dotaci k dispozici celá škála odborných materiálů a tiskovin.
- O návštěvě klienta bude vypracován „List o provedené konzultaci“.

Ing. Krist přítomným zástupcům z MAS blíže vysvětlil také některé finanční, organizační a administrativní náležitosti, které budou s tímto projektem spojeny. Blížší informace o projektu naleznou zájemci na webových stránkách NS MAS ČR, o.s. www.leadercz.cz v části Aktuální dokumenty pod názvy: „Projekt“ (vyvěšeno 2. 3. 2010), „Minimální standardy“ (2. 3. 2010) a „Katalog poradny“ (6. 3. 2010).

Poradenská centra, ktorá by měla v blízke dobe vzniknúť a začať fungovať vo všetkých regiónoch ČR, majú za cieľ prispieť k lepšiemu využitiu toho, čo program Zelená úsporám nabí-
zí. Obyvateľom venkovského priestoru sa ponúka príležitosť výrazne znížiť spotrebu energie a palív vo svojich domácnos-

tech. Tento krok by sa mal prejavovať nielenom v úsporách jejich súkromných finančných prostriedkov, ale mal by prispieť i k redukcii emisií skleníkových plynů a zlepšeni život-
ného prostredia našej zeme.

-bačka-

EDUKAČNÁ ČINNOSŤ POTRAVINOVEJ BANKY DÁT

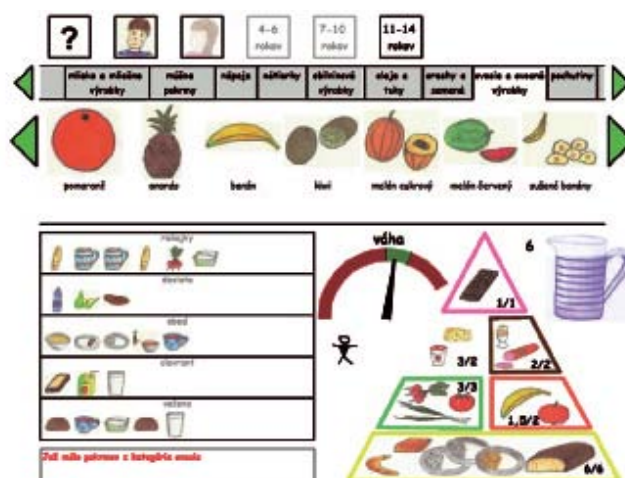
II. časť: Výchovná pomôcka o výžive – program Pyramída

Ďalším výstupom, ktorý vznikol v rámci projektu Ministerstva školstva Využitie potravinovej banky dát pre podporu zdravého spôsobu stravovania podľa zásad Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike, je softvér Pyramída.

Hlavnou úlohou softvéru je poskytnúť prehľad o potravinovej skladbe svojej celodennej stravy a naučiť spotrebiteľov, akým spôsobom je možné upravovať (modelovať) svoj jedálniček v súlade s odporúčaniami potravinovej pyramídy. Cieľovou skupinou spotrebiteľov sú žiaci základných škôl, ale princíp fungovania programu umožňuje optimálne zhodnotiť i jedálny lístok dospelého človeka. Úlohou softvéru nie je vyhodnotiť nutričný príjem v konkrétnych číselných hodnotách, ale skôr pomôcť používateľom lepšie si uvedomiť ako výrazne môže výber jedál ovplyvniť potravinovú skladbu. Vedomostne tento produkt nadväzuje na učebnú pomôcku Stravuj sa zdravo, ktorej obsahom je popis 4-poschodovej potravinovej pyramídy a význam niektorých zložiek potravín vo výžive.

Spôsob hodnotenia konzumovanej stravy sa opiera o klasickú potravinovú pyramídu, ktorá ešte nezohľadňuje glykemický index (na rozdiel od inovovanej potravinovej pyramídy, o ktorej sme písali v čísle 5/2010), t.j. ide o pyramídu pozostávajúcu iba zo 4 poschodí. Takáto pyramída predstavuje optimálne proporcionálne zastúpenie všetkých potravinových komodít pre vývin človeka, teda je vhodná najmä pre deti. Vyhodnocovanie prebieha graficky pomocou obrázkov potravín a doplnujúcich sprievodných textov, ktoré upozorňujú spotrebiteľa o podiele konzumovaných komodít vo svojom jedálničku vo vzťahu k pyramíde. Texty stručne informujú, či je zastúpenie komodít v jedálničku vyvážené alebo nie. Softvér poskytuje aj priestor na individuálnu tvorbu jedálneho lístka a možnosť priebežného sledovania naplňovania jednotlivých komodít resp. oddielov potravinovej pyramídy.

Základná informácia o tom ako s programom pracovať, tzv. pomocník, sa nachádza v ľavom hornom rohu používateľského rozhrania pod ikonou s otáznikom (pozri obrázok). Používateľské rozhranie softvéru je rozdelené na štyri časti. Prvá časť predstavuje identifikácia používateľa podľa

Náhľad používateľského rozhrania programu Pyramída

veku a pohlavia (v pozadí programu sú zabudované platné odporúčané výživové dávky (OVD) s odlišením veku a pohlavia). Druhú časť predstavujú aktívne okná s možnosťou výberu konkrétnej potraviny alebo pokrmu. Potraviny sú pre jednoduchšie vyhľadávanie rozdelené do skupín (napr. bezmäsité pokrmy, mäsové výrobky, nápoje, nátierky a pod.). Tretiu časť rozhrania tvorí jedálniček, ktorý si používateľ naplňa podľa toho, čo v sledovaný deň konzumoval. Štvrtú časť plochy tvorí vyhodnotenie.

Základným kritériom pre hodnotenie potravinovej skladby je už spomínaná potravinová pyramída, ktorá sa naplňa priebežne s naplňovaním jedálnička. Veľkosť odporúčaných porcií bola určená na základe noriem pre vybrané kategórie OVD. Počet odporúčaných porcií a reálne skonzumovaných porcií danej skupiny potravín je uvedený v políčkach pyramídy. Číslo na ľavej strane číselnej kombinácie predstavuje počet odporúčaných porcií a číslo na pravej strane uvádza počet skutočne skonzumovaných porcií. Napr. ako uvádza príklad na obrázku, pyramída odporúča konzumo-

vať 2 porcie mlieka, ale reálne boli skonzumované až 3 porcie. Počet odporúčaných porcií ovocia sú 2, ale reálne boli zjedené len 1,5 porcie, čiže príjem bol nižší ako sa odporúča. Na túto skutočnosť upozorňuje aj text v dolnom rámečku obrazovky. Ak je počet odporúčaných a reálne skonzumovaných porcií v danej komodite rovnaký, môžeme predpokladať, že potravinový výber je pre danú komoditu používateľa optimálny. V prípade, že je počet porcií vyšší ako odporúčané množstvo, rámeček príslušnej komodity začne blikať. Pre lepšiu orientáciu používateľa o množstve prijatej stravy je znázornené aj energetické naplnenie jedálneho lístka, tzv. váha, ktorá sa opiera o denný odporúčaný energetický príjem príslušnej kategórie OVD. Tolerancia naplnenia energetickej hodnoty sa pohybuje v rozmedzí $\pm 10\%$ (zelená časť stupnice). V uvedenom príklade sa ručička váhy nachádza v zelenom poli stupnice, z čoho môžeme usudzovať, že energetický príjem sledovanej osoby bol optimálny.

Poslednou charakteristikou vo vyhodnocujúcej časti softvéru Pyramída je pitný režim. Keďže za optimum sa považuje 8 pohárov rôznych nealkoholických nápojov denne, uvedený pitný režim v príklade na obrázku nie je opti-

málny. Tu je potrebné poznamenať, že ovocné nápoje, a to predovšetkým 100 % ovocné šťavy, sa považujú z polovice za nápoj a z polovice za ovocie. V prípade sladených nápojov sa pol porcie započítava do kategórie sladkostí.

Na záver je potrebné pripomenúť, že hodnotenie potravinovej skladby pomocou tohto softvéru je orientačné. Je viac než isté, že žiadny konzument nebude mať jednoduchý jedálny lístok ideálny a v súlade s odporúčaniami pyramídy. Reálnejšie hodnotenie svojho jedálneho lístka dosiahneme, ak budeme svoje stravovacie zvyklosti sledovať a hodnotiť dlhší čas. Napriek tomu, že pyramída určuje presné počty porcií potravín, ktoré máme konzumovať, v prípade ovocia a zeleniny nie je na škodu dané odporúčanie prekročiť. Aktuálne zostavený jedálny lístok je možné vytlačiť pomocou funkcií v menu. Softvér Pyramída je nepredajný a verejnosti voľne dostupný na internetovej stránke www.vup.sk. Inšalačné CD je možné objednať e-mailom na pracovisku potravinovej banky dát pbd@vup.sk.

Ing. Janka Porubská
VÚP Bratislava

NOVELIZOVANÉ MINIMÁLNI STANDARDY PRO OCHRANU KONÍ

Od 1. 1. 2010 nabyla účinnosti očakávaná novela Vyhlášky č. 208/2004 Sb. o minimálných standardech pro ochranu hospodárskych zvierat. Minimální standardy pro ochranu koní jsou uvedeny v paragrafu 5 a v příloze č. 3 této vyhlášky.

Za nejdůležitější změny lze považovat zrušení podmínky, že trvalé celoroční ustájení pouze ve výběžích je možné jen u původních rustikálních plemen. Další důležitou změnou je zmírnění požadavku na přístřešek na pastvině. Při venkovním chovu delším než 24 hodin nepřetržitě je třeba zajistit na pastvině nebo ve výběhu napájecí zařízení a v případě celoročního pastevního odchovu přístřešek, pokud koně nemají přímý přístup do stáji.

Přínosem je i změna podmínek uvazování koní – při uvazování koní smí být použita pouze ohlávka nebo nákrční řemen. Toto neplatí při příležitostném uvazování. Kůň, který je ustájen ve stání, musí být uvázan tak, aby mohl ležet s hlavou položenou na zemi.

V oblasti péče o kopyta koní dochází k menší úpravě – kopyta musejí být pravidelně prohlížena. V případě potřeby musí být provedena úprava kopyt, aby nedocházelo k přerůstání rohoviny nebo jinému poškození kopyt, kopyta se v případě potřeby okovávají nebo opatří jinou ochranou.

Nově novelizovaná vyhláška 2008/2004 Sb. stanoví podmínky ustájení koní:

- vazná stání mezi jednotlivými koňmi se oddělují stranovými zábrany,
- výška ke stropu ve stáji, kde jsou koně drženi nebo příležitostně uvázáni, musí být 1,5násobkem hůlkové výšky v kohoutku, ale nejméně 2,20 m; výška stropu se měří od úrovně podlahy, na které kůň stojí, ke konstrukci střechy nebo k jinému nejnižšímu stavebnímu prvku stáje; dveřní otvory, kudy koně procházejí, musejí mít takový tvar, aby jimi koně mohli procházet klidně a bezpečně; volný průchod ve stájových dveřích a dveřích boxu musí být minimálně 1,20 x 2,20 m; toto ustanovení se vztahuje od 1. 1. 2012 na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje,
- stájové chodby musejí mít minimálně šířku:
 - ve dvouřadých stájích 3 m
 - mezi dvěma řadami boxů, nebo řadou boxů a stěnou – 3 m

- mezi dvěma řadami boxů, nebo řadou boxů a stěnou, při zasouvacích dveřích boxů – 2,5 m
- mezi dvěma řadami boxů, když jsou koně sedláni ve stáji – 3,5 m

(toto ustanovení se vztahuje od 1. 1. 2012 na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje),

- d) podlaha stání musí být v přední třetině vodorovná, v zadní části se sklonem minimálně 1,5 %, podlahy loží k volnému ustájení a podlaha boxu musí mít minimální sklon 1,5 %; toto ustanovení se vztahuje od 1. 1. 2012 na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje.

Další požadavky na prostory pro ustájení koní stanoví příloha č. 3 této vyhlášky, která se od 1. 1. 2012 vztahuje na nově budované stáje nebo poprvé do provozu uváděné stáje.

Ostatní požadavky na welfare v chovu koní (napájení, krmení, podestýlání, osvětlení, používané pomůcky, ...) zůstaly bezezměny. V těchto okruzích podmínek problém nevidím.

Problém může nastat tím, že novelizovaná Vyhláška 208/2004 Sb. jasně nedefinuje používání elektrického ohradníku v chovu koní, protože zůstal v platnosti odstavec:

- vybavení, používané postroje a pomůcky mají být přiměřené stavbě těla, věkovým schopnostem a výkonnosti koně, nesmí mu působit poškození nebo poranění; pomůcky a vybavení využívající elektrický impuls, elektrické poháněče, ostruhy s ostrými výběžky nebo hroty se nesmí používat; jsou-li na ostruze kolečka, musí se volně otáčet.

Ing. Jiří Střelka, CSc.
Regionální pracoviště ÚZEI Písek

O MLÉKU JEŠTĚ JEDNOU

Ani tentokrát nemohu jinak, než se zabývat nejtěžším problémem našeho zemědělství, jímž je produkce mléka.

Při zavedení kvót mléka se v prvním roce stalo jejich držitelem 3603 chovatelů dojeného skotu. Podle posledních údajů klesl jejich počet na 2583, tedy o více než 1000. Ještě hrozivější je následující srovnání: V České republice je podle posledních údajů 24 696 podnikatelů, kteří jsou příjemci dotace SAPS (jednotná platba na plochu). Znamená to, že pouze každý 10. zemědělec se zabývá výrobou mléka a je jisté, že to ještě není konečný stav. Stav dojnic se během roku dále snížil nejméně o 10 %. Výpadek v příjmech za mléko byl více než 6 mld. Kč. Jak na tyto skutečnosti reaguje Česká republika?

Za celý rok 2009 se nepodařilo prosadit ani jedinou novou podporu, naopak ministerstvo zemědělství za našimi zády dojnice znevýhodnilo. Navíc jsou veřejnosti předkládány rádoby studie o tom, jak je potřeba stavy krav a produkci mléka snižovat, jak naši zemědělci stále něco požadují. Je sice pravda, že náš podíl na produkci mléka v EU nedosahuje ani 2 %, a tak i v situaci, kdy by se u nás nechovala ani jedna kráva, mléko v Evropě nebude chybět. Co ale bude s desítkami tisíc pracovníků v zemědělství, s násobkem počtu pracovníků ve zpracovatelském průmyslu a navazujících oborech? Co bude s biomasou z jednoho milionu ha travních porostů, s naší půdou, s naší přírodou? Dalším velkým problémem českých chovatelů je zavedení systému křížových kontrol. Ať je to v oblasti evidence

zvířat, v oblasti veterinárních předpisů, nitrátové směrnice, dopadu na životní prostředí. Je pro nás těžko pochopitelné, že když vyjedeme za hranice, tak uvidíme například, že chovatel více než 90 % léčiv aplikuje sám, ale u nás ani vysokoškolsky vzdělaný zootechnik nemůže prakticky nic. Řada zemědělců pochopila, že nejjednodušší cestou, jak se problémů zbavit, je přestat krávy chovat.

Samostatnou kapitolou je zpracovatelský průmysl. Podle údajů mlékárenského svazu činí současná roční zpracovatelská kapacita 3,2 miliardy litrů. Přitom se zde zpracovává méně než 2,3 miliardy litrů mléka. Navíc díky velké roztržitosti se vytváří prostor pro tlak řetězců a často se dokonce podbízí nízkou cenou. Celý problém pak neumí řešit jinak, než snižováním nákupních cen syrového mléka.

Produkce mléka začala prudce klesat. V prosinci minulého roku klesla výroba mléka v Česku o více než 11 milionů litrů. Toto množství odpovídá objemu výroby několika našich menších mlékáren. Národní kvóta mléka zůstane za tento kvótový rok za r. 2009 nenaplněna o 200 mil. l, to je 7 %. Pokud se nepodaří klesající trend výroby mléka v ČR zastavit, je nebezpečí, že již v roce 2010 přestane být naše země u mléka soběstačná. Při průměrné spotřebě 250 litrů na obyvatele a 10 500 000 obyvatel bude činit spotřeba 2,625 miliardy litrů a domácí produkce bude nižší.

Teprve pro rok 2010 se podařilo prosadit podporu dojených krav. Jestliže sečteme mimořádnou podporu mléčných krav, která má být vyplacena do 30. června, pod-

poru welfare a podporu podle článku 68, může to být až 3800 Kč na dojnici (kromě TOP-UP).

Ing. Jan Veleba, Agrární komora ČR

INOVAČNÍ POSTUPY VYUŽÍVANÉ PŘI ROZVOJI VENKOVA V RAKOUSKU

Pouze 6 km od světového lyžařského střediska Kitzbühel v tyrolských Alpách se nachází městečko Kirchberg. A právě v tomto propagačním materiálu přezdívaném „ospalém městečku“ schovaném v brixenském údolí se ve dnech od 14.–16. března konala mezinárodní konference nazvaná „LINC – Evropská konference zaměřená na výměnu zkušeností o zavádění inovačních postupů při rozvoji evropských venkovských oblastí“, které jsem se zúčastnil společně se zástupci českých místních akčních skupin: MAS NAD ORLICÍ, MAS MEZI ÚPOU A METUJÍ, MAS OPAVSKO a MAS KRAJINA SRDCE.

V rámci konference, které se zúčastnilo 150 účastníků z 12 zemí Evropské unie, byly prezentovány úspěšné projekty z oblasti zemědělství, cestovního ruchu, kultury a sociálních věcí, které byly realizovány na rakouském venkově s podpo-

Zlatou medaili ze závodu v obřím slalomu získala pro výpravu místních akčních skupin z České republiky Zuzana Kvítková z MAS Krajina srdce

rou Programu LEADER. Výstupy prezentovaných projektů byly podrobeny v pracovních skupinách, kterých se zúčastnili členové místních akčních skupin (MAS) z Rakouska, Německa, Finska, Estonska, Česka, Slovenska, Itálie, Velké Británie, Maďarska, Lucemburska a Litvy rozsáhlým diskusím, jejichž výsledkem byly společné závěry a doporučení pro využití získaných zkušeností pro zavádění prezentovaných inovativních postupů v dalších evropských venkovských oblastech.

Hovězí maso z alpských luk

S podporou programu Leader se rozhodla MAS Steirisches Almenland řešit nezáviděníhodnou ekonomickou situaci, ve

které se ocitlo 500 farmářů, kteří hospodaří ve vysokohorských podmínkách. Rozhodli se zvrátit ekonomicky nevýhodné spásání alpských luk volky ve svůj prospěch a prohlásili své území Almenland za „evropské hovězí území č. 1“. Hovězí maso se značkou „Almo“ se dnes prodává ve 245 obchodech v Rakousku a v Německu. Celkový příjem do systému Almo zapojených farem je v porovnání se srovnatelnými hospodářstvími o 400 000 EUR ročně vyšší. Do budování značky se zapojil velký masokombinát Schirnhof, organizace, jejichž jména jsou spojena s ochranou životního prostředí a práv zvířat – „Čtyři tlapy“ a Greenpeace, supermarketové řetězce Plus a Zielpunkt, místní akční skupina, obce a také organizace a svazy působící v oblasti cestovního ruchu.

Z uvedeného je zjevné, že projekt byl úspěšný, protože dokázal zapojit celou řadu různorodých partnerů k dosažení společného cíle. Nikoliv nepodstatný je systém zabezpečující kvalitu nakupovaných jatečných zvířat, který vyvinula partnerská firma. Regionální značka „Almenland“, kterou na trh pomohlo úspěšně uvést kvalitní hovězí maso, se nyní objevuje ve spojení s dalšími aktivitami či výrobky typickými pro toto území – např. Almenland Golf, Almenland Byliny, Almenland Keramika, Almenland Turistika atd. V souvislosti s tím byla založena místní marketingová firma Almenland Marketing GmbH, jejímž cílem je vytvářet podmínky pro trvale udržitelný rozvoj oblasti.

Tyrolské Alpy – ráj horolezců

Alpy jsou synonymem lyžování a tento sport přináší do kapes místních hoteliérů nemalé zisky. Co se však stane, když za celou zimu spadne jen pár sněhových vloček a během následující zimy se tento nepříznivý stav opakuje a lyžaři nepřijedou? Odpověď je jednoduchá: Hotely začnou krachovat. Protože v tyrolských Alpách již nedosta-

tek sněhu zažili, nebylo rozhodování o prosazení projektu „Horolezecký ráj – Tyrolsko jako mezinárodní horolezecké destinace“ příliš těžké. Koneckonců z lezení po skalách se v posledních letech stal elitní sport a patří k ekonomicky nejzajímavějším způsobům trávení volného času.

V posledních letech prošla infrastruktura spojená s tímto sportem v tyrolských Alpách rozsáhlou rekonstrukcí, byly obnoveny a nově vytvořeny lezecké cesty a další pro provozování tohoto sportu nezbytná zařízení. Všechny informace souvisejícími s lezením v Tyrolsku byly shromážděny na Facebooku ve skupině climbers-paradise.com. Tento zdroj informací je neustále rozšiřována a aktualizován. V současné době je zde sdruženo 19 turistických a horolezeckých organizací, ve finále by jich mělo být 25. A není nesnadné uhadnout, kdo nejvíce stojí o to, aby horské hotely a chaty ani v létě nebyly prázdné.

„Co je malé, to je hezké“

V regionu Hohe Tauern založili sdružení Tauristika na podporu místní kultury a regionálního rozvoje už v roce 1986. Název sdružení je keltského původu a jeho členové se zajímají o problematiku vztahů mezi přírodou, člověkem a jeho kulturou, zaměřují se na obnovu tradic a získávání dovedností potřebných pro provozování místních řemesel, podporují rozvoj umělecky nadaných lidí. Tauristika organizovala mnoho různých akcí – jednalo se o výstavy, přednášky, koncerty a tematické vycházky do přírody, a od r. 1996 se zabývá získáváním finančních prostředků na tyto aktivity. S podporou programu LEADER realizovalo toto sdružení např. vznik regionální kuchařky nazvané „Řeč a jídlo“, multivizionální pořad o místním řezbářství, realizovalo projekty „Cesta vody“ a „Ekologické prázdniny na venkově“. Všechny zmíněnými činnostmi se Tauristika hlásí k názorům skeptického ekonoma Leopolda Kohra, autora teze „co je malé, to je hezké“ a držitele alternativní Nobelovy ceny, a významně přispívá k posílení regionální identity a inovačního rozvoje na území Hohe Tauern.

Aby se ze stárí nestalo vězení

V demografickém vývoji v regionu Großglockner/Mölltal-Oberdrautal došlo v posledních letech – v důsledku ekonomického vývoje oblasti doprovázeného odcházením mladých lidí, stárnutím populace a migrací za prací – k zásadním změnám. Ženy nastoupily do zaměstnání a tradiční velké rodiny a vazby mezi nimi se začaly rozpadat. V důsledku toho se snížila mobilita starších lidí a zákonitě se zvýšila poptávka po službách „mimorodinných“ sociálních sítích. To, co bylo dříve při péči o staré lidi předmětem sousedské výpomoci a starostí velkých rodin, se plně přeneslo na obce. Z iniciativy

místní akční skupiny vznikla organizace „Vesnická pomoc“, která si vzala za úkol bezplatně pomáhat nejen seniorům při zajišťování nákupů, při doprovodu na hřbitov, do kostela či k lékaři, ale i mladým rodinám při zajišťování hlídání malých dětí při nenadálých událostech. Celý systém pomoci koordinují pracovníci organizace, do jejíž činnosti se zapojili místní dobrovolníci. Pomoc vesnickým komunitám na daném území je postavena na spojení a koordinaci práce dobrovolníků, kteří v době před realizací projektu pracovali tiše a nenápadně a vzájemně se neznali. Když se mohou ke spolkové činnosti scházet sportovci a zpěváci, proč by nemohl vzniknout spolek dobrovolných pracovníků v sociálních službách? Realizací této myšlenky vznikla funkční síť sociální pomoci jak na úrovni jednotlivých obcí tak i celého území, kterým je rakouský okres Spittal.

Inovační průběh konference

Ani samotný průběh vlastní konference nepostrádal inovativní prvky. Aby se její účastníci ještě více sblížili, zvolili organizátoři netradiční program. Kromě diskusí nad výše popsanými projekty byl poměrně značný časový prostor věnován také sportovnímu vyžití. Každý z účastníků si musel vybrat jeden ze čtyř nabízených zimních sportů (obří slalom, běh na sněžnicích, jízda na bobu, curling) a zúčastnit se závodu. Závěr konference se potom nesl ve vzrušivé atmosféře vyhlásování vítězů těchto sportovních klání.

Nelze také zapomenout na závěrečný raut, který byl připraven z místních potravinářských specialit přivezených ze zemí účastníků konference. A ani byste nevěřili, jak výbornou chuťovou kombinací dokáže na jazyku vykouz-

Inovativní prvky nepostrádal ani samotný průběh vlastní LINC konference, účastníci ze 12 zemí EU změřili své síly při zimních sportech

lit sušené sobí maso z Laponska s kaviárem z Estonska, s nakládanými olivami z Itálie, s rakouským černým chlebem a s naší slivovicí.

Ing. Petr Hienl, ÚZEI Praha

KRAJ FOLKLORU, VÍNA A ORCHIDEJÍ

Místní akční skupina (MAS) Strážnicko byla založena v roce 2005. Její činnost není nijak ostře vyhraněna a je zaměřena na celkový rozvoj území v podhůří Bílých Karpat. Je to dáno nízkým počtem obyvatel i plochou území, na kterém tato „maska“ realizuje svůj Strategický plán LEADER.

Na konci měsíce března jsem společně s dalšími členy MAS Krajina srdce měl možnost během jednodenní exkurze toto území „folkloru, vína a orchidejí“ lépe poznat.

Nejvyšší ovocný strom

Podobu malých hruštic nebo jablíček na sebe berou plody nejvyššího evropského ovocného stromu – oskeruše – jeřáb oskeruše (*Sorbus domestica*). Nevím o jiném muzeu stromu v Česku, než které mají ve Tvarožné Lhotě. Jedná se o Muzeum oskeruše. Ještě v předminulém století rozlišovali v Itálii asi 51 odrůd těchto ovocných stromů, dnes na Moravě podle tvaru plodů rozlišují pouze dvě.

„Jedná se o „vinohradnický“ strom, kterému se nejlépe daří na jižních svazích. Dřevo má tvrdé jako kámen a její plody byly známy v lidovém léčitelství jako vynikající prostředek pro léčení zažívacích potíží, a lze z nich vyrábět kompoty nebo chutné marmelády“, zaslouchá nás manažer MAS Strážnicko Vít Hrdoušek do tajemství oskeruší. Vyhlášenou

Manažer MAS Strážnicko Vít Hrdoušek je přesvědčen o tom, že dobré nápady a inovativní přístupy pro zachování udržitelného rozvoje venkova nelze hledat v penězích, ale jen a jen v lidech...

pochoutkou je oskerušová pálenka, která se z drobných plodů, při jichž sběru prý záda pořádně bolí, pálí. Každoročně zde pořádají Slavnosti oskeruší, během nichž je v soutěži (na způsob volby královny krásy) vyhlášena vítězná oskeruše roku a jsou hodnoceny oskerušové pálenky.

Rodinné vinařství

Užít se výrobou vína není zase až tak jednoduché, jak se na první pohled může zdát. Petr Klásek vlastní sklep v nej-

krásnějším vinařském areálu v České republice nedaleko od obce Petrov. Ačkoliv byly sklepy původně využívány pro skladování řepy a brambor, nebo ledu na chlazení piva, přebudovali je petrovští v 60. letech minulého století na prostory pro výrobu a skladování vína z hroznů vinné révy a také pro posezení u sklenky. V roce 1983 se celý areál modro-bílých vinných sklípků stal národní kulturní památkou. Zřízení vodovodu a vybudování kanalizace, které vyžadují hygienické předpisy, se tak stalo díky památkářům neskonálním problémem a vyvěšení reklamní tabule už vůbec nepřichází v úvahu. Naštěstí bylo v blízkosti petrovských sklípků s podporou fondů Evropské unie vybudováno společné sociální zázemí.

V současnosti Kláskovi obhospodařují necelý 1 ha vinice v tratích Veselé a Staré Hory, které se nachází v Slovácké vinařské oblasti. Každý rok vyrábějí 5 000 l vína z vlastních vinic a dalších 5 000 l vyrábějí z nakoupených hroznů. 90 % produkce prodávají ze sklepa. Filozofií firmy je výroba vysoce kvalitních odrůdových vín s šetrným zpracováním hroznů a vína. Snaží se vytvořit příjemné a pro turisty atraktivní zázemí. Spolupracují s operátory v cestovním ruchu. S propagací jim pomáhá Mikroregion Strážnicko i místní akční skupina, prostřednictvím které chce majitel sklepa pořídit nové technologie na výrobu vína.

Salaš Travičná

Je libo zapráskat si nad hlavou bičem, podívat se jak se kdysi žilo na slovácké salaši či vyzkoušet své síly a obratnost na horolezeckém stromu? Potom nezbyvá než navštívit obnovený areál salaše Travičná. Výletní areál pro ekologii, řemesla a sporty v přírodě se nachází na úpatí stejnojmenného kopce, na jehož vrcholu se rozkládá 56 m vysoká rozhledna – v pořadí první, která byla postavena v pohorí Bílých Karpat.

Salaš z 19. století obnovilo s podporou MMR POV LEADER Sdružení INX-SDA Bílé Karpaty. Podle správce výletního areálu Pavla Duny zde nabízejí pro zájemce o přírodu naučnou stezku, jejíž součástí je poznávání živých rostlin a zvířat včetně hmatových a poslechových cvičení. V areálu jsou tři roubená stavení, ve kterých se nachází zázemí pro muzejní expozice a tvořivé dílny, v jejichž rámci se mohou zájemci seznámit s tradičními postupy při zpracování vlny, s výrobou sýra, másla a chleba, ale také s tradičními řemes-

ly jako je hrnčířství, košíkářství a řezbářství. Zkrátka zde nepřijdou ani zájemci o outdoorové sporty. Nedaleká přírodní rezervace Čertoryje patří mezi klenoty orchidejových luk ve střední Evropě.

Peněz je dost, dobrých lidí málo

„Peněz je dost, dobrých lidí málo,“ loučí se s námi manažer Hrdoušek v závěru exkurze po zajímavých místech a realizovaných projektech na území Místní akční skupiny Strážnicko. Chvilí nad tím sdělením musím přemýšlet, ale myslím, že jeho slova chápu dobře. Nabídka peněz z různých

tuzemských a evropských grantů a programů je skutečně široká. Ovšem problém mnohdy tkví v tom, jakým způsobem a zejména na co jsou tyto finanční prostředky určené pro udržitelný rozvoj venkova užity. Když se po našem venkovském prostoru opravdu pozorně rozhlédneme, tak najdeme skutečně jen velmi málo uskutečněných zajímavých a inovativních projektů, jejichž realizací by se náš venkov posunul ve vývojové spirále o něco dále, o něco výše. A ty nápady a inovativní přístupy skutečně nelze hledat v peněžích, ale jen a jen v lidech.

Ing. Petr Hienl, ÚZEI Praha

„ŠKOLA NÁM, MY PRAXI“

V druhom turnuse projektu v rámci programu Leonardo da Vinci, v termíne od 15. marca do 26. marca 2010, sa opäť zúčastnilo šesť žiakov našej školy s dvomi sprevádzajúcimi osobami.

Peter Maľák 3. A, Gabriela Orinčáková 3. D a Lenka Russinová 3. D so sprevádzajúcou osobou Mgr. Klaudiou Gregorikovou absolvovali odbornú stáž v cvičnej firme „Kumuluss Bettenparadies, GmbH“, v meste Chemnitz – Nemecko. Účastníci pracovali v kancelárii, kde si mohli odskúšať a zdokonaľiť sa v práci s kancelárskou a výpočtovou technikou. Vykonávali činnosť spojenú s personálnou agendou, prijatím a potvrdením objednávok. Najzaujímavejšou prácou pre nich bolo zostavenie nového ponukového katalógu, kde preukázali svoje jazykové znalosti, znalosti s prácou s PVC i svoju tvorivosť.

Účastníci projektu absolvovali rôzne exkurzie. Vo firme WEPA sa reálne oboznámili s výrobou a spracovaním papiera na rôzne účely, v priemyselnom múzeu sa dozvedeli zaujímavosti o výrobe strojov a automobilov, navštívili štátny archív a kultúrny dom „DAS Tietz“. Voľný čas bol vyplnený spoznávaním kultúrnych a historických pamiatok v okolí. Navštívili hrad Kriebstein, mesto Drážďany, známe najmä vďaka Zwingeru. Podnetnou časťou programu boli stretnutia žiakov s účastníkmi z iných krajín, kde si mohli v rámci každodennej komunikácie ďalej zdokonaľovať svoje jazykové zručnosti.

Daniel Bartoš 3. B, Martina Kolláriková 3. C a Zuzana Zajacová 3. C s Ing. Evou Želíkovskou absolvovali odbornú stáž v meste Havlíčkův Brod – Česko. Praxovali vo firmách – Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s., Měšťanský pivovar Havlíčkův Brod a Technické služby mesta Havlíčkův Brod, kde

sa zoznámili s agendou v administratíve, získali skúsenosti s triedením písomností a bankových výpisov, vyskúšali si tiež účtovanie faktúr. V programe boli zahrnuté exkurzie

Na výlete v Prahe

a výlety na spoznávanie regiónu Vysočina. V meste Kutná Hora navštívili spoločnosť Philip Morris ČR, a. s., kde sa oboznámili s výrobou cigariet. Výroba prebieha v cisteriánskom kláštore. V meste Humpolec prebehla exkurzia v pivovare Bernard. V tlačiarňach Havlíčkův Brod žiaci videli postup pri výrobe rôznych druhov kníh.

90 LET RYBÁŘSKÉHO ŠKOLSTVÍ V ČR

Sřední rybářská škola ve Vodňanech oslaví 90. výročí

V roce 2010 si rybářská odborná i zájmová veřejnost připomíná 90. výročí založení rybářské školy ve Vodňanech.

Slavnostní zasedání se uskuteční v **sobotu 22. května 2010** od 11.00 hodin v areálu této jediné střední školy s maturitním oborem Rybářství, která více než 80 let zajišťovala specializované odborníky i pro Slovensko.

Vodňany – z letadla je škola krásná

Za dobu působnosti tuto ojedinělou školu v rámci celé EU absolvovalo 2 752 odborníků, z toho 36 děvčat a 50 cizích státních příslušníků (absolventi slovenské národnosti nepovažujeme za cizince).

Součástí oslav bude den otevřených dveří 22. května 2010, kdy bude možné se seznámit se změnami, jimiž škola prošla především za posledních 20 let, a to jak s investičními, tak ve vybavenosti laboratoří, učeben, domova mládeže, ale i školního pokusnictví. Zajímavostí jistě bude ukázka

odborných učebnic, které škola za tu dobu vydala. Vydán bude také obvyklý almanach a nově natočené DVD vystihující výrazné změny této školy v posledním desetiletí.

V rámci těchto oslav proběhne v prostorách domova mládeže dvoudenní odborná konference určená pro rybářskou omladinu názvem Intenzita chovu ryb a ekologické aspekty v rybářství. Členové Českého rybářského svazu provedou v sobotu od 13.00 hodin v areálu naší školy ukázky rybolovné techniky.

Odborná praxe při výloveh rybničníků

Škola byla od roku 1996 rozšířena o Vyšší odbornou školu vodního hospodářství a ekologie. Nad oslavami převzal záštitu Mgr. Jiří Zimola, hejtmán Jihočeského kraje.

Školní pokusnictví je velmi důležité pro praxi žáků

Rekonstruovaná jazyková učebna s moderním softwarem

Pavilon Vyšší odborné školy vodního hospodářství a ekologie

Odborník v rybářství se neobejde bez znalostí chemické analýzy

PODKOVÁŘSKÉ DNY

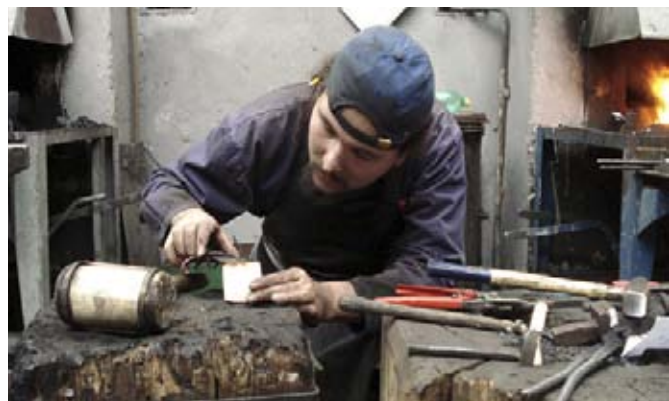
Ve dnech 12. a 13. března 2010 Střední škola řemeslná v Jaroměři pořádala již třinácté Podkovářské dny.

V pátek začal program výkladem o úpravě a ošetření strmých kopyt s přednášejícím MVDr. Rostislavem Hyksou. Po obědě pokračovaly praktické ukázky úpravy rohoviny a podkování strmých kopyt. Následovalo předvedení úvazů končetin u neklidných koní, které předváděl Karel Kysilka, učitel odborného výcviku SŠ řemeslné v Jaroměři. V podvečer sledovali účastníci soutěž ve výrobě podkov, soutěžící měli za úkol vykovat ortopedickou podkovu. V této soutěži se na třetím místě umístil Petr Mačát, druhé místo získal Ondřej Beran a nejlepší podkovu vykoval Tomáš Kverek.

V pátečním dnu probíhala také soutěž žáků ve volném kování. Žáci odvedli zdařilé práce. Nejlepší návrh a realizaci s názvem „příbor“ předvedl Jan Celer, na druhém místě byl vyhodnocen Ladislav Věbr za práci „had“, třetí místo patří Janu Mikulcovi za práci s názvem „svícen“.

Všichni ocenění žáci byli ze SŠ řemeslné z Jaroměře.

Sobotní program byl celý věnován metodě Strasser. Doktorka veterinární medicíny Hiltruda Strasser z Německa seznámila přítomné s vlastním vytvořeným programem pro chov koní a ošetřování kopyt. Praktickou ukázkou korektury kopyt předvedl Václav Vydra, člen Divadla na Vinohradech, známý příznivec koní. V sobotním dopoledni se také konala ukázka natažení ráfů na loukočové kolo, kterou předvedli žáci SŠ řemeslné z Jaroměře pod vedením učitele OV Aleše Nývlt. Program vyvrcholil soutěží v hodu podkovou na cíl o PODKOVÁŘSKÝ DŽBÁN. Třetí místo obsadil Martin Jiroušek z Úpice, druhé místo získal Jakub Filip z Turnova a vítězem se stal František Najman z Mladé Boleslavi. Podkovářských dnů se účastnili zástupci polských, slovenských, česko-německých a českých sdružení podkovářů. V hodnocení podkovářského setkání účastníci ocenili připravený program a vyjádřili svá přání pro příští Podkovářské dny v SŠ řemeslné v Jaroměři.

Na závěr děkuji všem našim pracovníkům a žákům za přípravu a zdárný průběh Podkovářských dnů.

Zdeněk Vitek, zástupce ředitele pro OV

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESLNÁ V JAROMĚŘI

Střední škola řemeslná dříve Střední odborné učiliště v Jaroměři je pokračovatelem c.k. Všeobecné řemeslné školy založené roku 1886.

Tradičními obory jaroměřské školy jsou truhlář – dřevěné konstrukce, truhlář – výroba nábytku, tesař, opravář zemědělských strojů a kovář-podkovář (u tohoto oboru udržují kontinuitu výuky jako jediná škola v republice). Škola se zabývá také výukou uměleckých oborů, a to oborem umělecký kovář a zámečník a umělecký keramik. Z potravinářských oborů velmi úspěšně vyučovali obor řezník-uzenář, který ale už čtvrtým rokem nebyl otevřen pro naprostý nezájem uchazečů. A přitom, podle zástupce ředitele pana Zdeňka Vítka, když začínali, byl o řezníka-uzenáře zájem velký. Však také měli pro praxi výborné podmínky – smluvní pracoviště v masokombinátu v České Skalici, kde žáci mohli projít všemi provozy.

Nosným programem řemeslné školy (co do počtu žáků) je opravář zemědělských strojů, zájem je úplně pokryt u oboru umělecký kovář, kam uchazeči skládají talentové zkoušky, zájem je i o keramiky. U tesařů předpokládají dvě skupiny ročně po 7 žácích, u truhlářů je to slabší – mohli by přijmout 60 žáků, zatím mají polovinu. S uplatněním jaroměřských absolventů ale není problém, o řemeslníky těchto oborů je velký zájem. Jsou některé obory jenom pro chlapce? To už zdaleka nemusí platit, v letošním roce budou mít dokonce poprvé jednu truhlářku a uměleckou kovářku.

Po vyučení svým absolventům nabízejí rozšíření. Když se žák vyučí např. kovářem-podkovářem a potom pozná, že má navíc, vidí, jaké práce spolužáci dělají a má chuť pokračovat, tak je zde možnost. Technologie u uměleckého kováře je stejná, pouze zaměření je jiné. Žák podá žádost o přijetí do vyššího ročníku, složí talentovou zkoušku a je buď přijat do 2. nebo 3. ročníku. A za tu dobu (v některých předmětech musí udělat rozdílové zkoušky, doučit se látku) potom získá 2 výuční listy, což je výhodné. Po závěrečných zkouškách se může přihlásit na nástavbu. Podobné možnosti jsou i u truhlářů, svůj obor si mohou rozšířit o tesaře (nebo obráceně), a to je v dnešní době praktické. O vyučení projevují zájem často i absolventi z gymnázia, kteří

nesehnali práci a jsou řemeslně zruční. Některé školy nabízejí spoustu řemesel, ale v Jaroměři se chtějí držet kvalitních řemesel pro která mají dobře vybavené prostory, zkušené mistry... Zkušenosti, to je to nejdůležitější, nechtějí nabízet další obory, pro které nemají dobré podmínky!

Vraťme se však ke kovářům. Kde mohou žáci vykonávat praxi? Vlastní koně nemají, ale jezdí k Miletínu do hřebčína Jeníkov, kde chová přes 100 koní Ing. Cerman. Celé stádo po stránce podkovářské dělají naši kluci, může se právem pochlubit pan Vítek: „Takovou praxi nikde nemají, když přijdou do dílny, čtyři dny jezdí ke koním, jeden den zůstávají v dílně a kovou.“

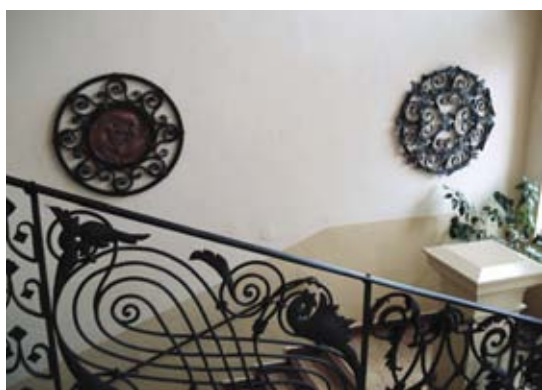
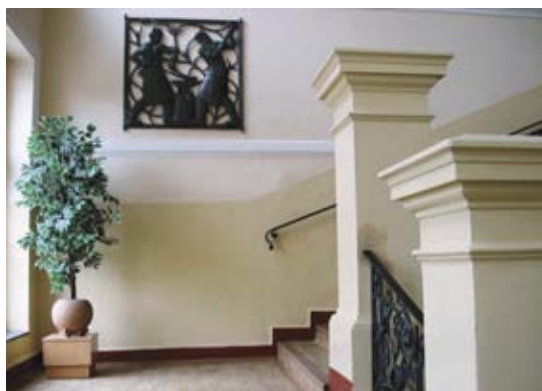
Střední škola řemeslná v Jaroměři dělá opravdu svému jménu čest. Teď už jen, aby více rodičů a dětí pochopilo, že manuální zručnost a píle při správné volbě řemesla je dobrý vklad do života!

Podkovářská soutěž už má v Jaroměři třináctiletou tradici. Před soutěží vždy osloví všechny školy, je jich asi deset, kde mají podkováře. Kovou jak umělečtí kováři, tak i podkováři. Technologie kovářství je stejná, záleží na talentu a jeho rozvíjení.

Z PROHLÍDKY JAROMĚŘSKÉ ŠKOLY

Překrásná kovářská, keramická i truhlářská výzdoba se nedá přehlédnout

Žáci oboru umělecký keramik dostali jako ročníkovou práci za úkol vypracovat řemesla, která se na této škole učila. Každý žák zpracovával dvě témata. Všechna řemesla jsou k vidění na paravánu v přízemí školní budovy. Bylo to 16 řemesel: kolář, instalatér, truhlář, koželužský chemik, řezník-uzenář, zámečník, pekař, opravář (automechanik), lakýrník nebo natěrač, zedník, keramik-hrncíř, tesař, podkovář, sladovník, umělecký kovář, sedlář.

Koulení kola z Lednice do Brna

Nejdůležitější pomůckou tohoto jedinečného závodu je loukoťové kolo. Při závodě každé kolo urazí více než šedesát kilometrů a utrpí hodně šrámů, nebo se může rozpadnout. Střední škola řemeslná v Jaroměři byla oslovena, aby tato kola na závod připravila. Pod vedením učitele odborné výchovy Aleše Nývlta žáci uvolněné ráfy sundali a po zkrácení je znovu natáhli.

Žáci v oboru tesař (pod vedením učitele Ladislava Kubia-se) dokáží loukoťová kola rovněž vyrobit. Stále častěji se rekonstruují historické stříkačky, kočáry, ale vyrábějí se i nové trakaře, případně různá děla. Zákazníků je stále dost, a tak žáci – hlavně v období zimy – mají zajímavou práci. Jde o řemeslo, které se na škole v minulosti vyučovalo, ale s příchodem pneumatik se stalo nepotřebným – přežitým. A tradice se alespoň v této formě opět vrací!

Vo voľnom čase navštívili hlavné mesto Prahu, ZOO v Jihlave, mestskú plaváreň. Najkrajším zážitkom bolo prijatie u starostky mesta Ing. J. Fiescherovej, kde diskutovali o podnikoch v ktorých vykonávali prax v administratívnej činnosti, o postrechoch z mesta Havlíčkův Brod a o celkovom priebehu odbornej stáže.

Účasť na takýchto projektoch rozvíja nielen jazykové a odborné znalosti, ale aj ich záujem o spoznávanie kultúr a zvykov iných krajín, ako aj záujem o ďalšie štúdium. Verím, že odborná stáž splnila svoje ciele.

Ing. Jarmila Tatarková
Spojená škola Stojan 1, Spišská Nová Ves

DEN VODY

V pátek 19. 3. 2009 se na Střední škole zemědělské a ekologické v Žatci uskutečnila při příležitosti Mezinárodního dne vody (22. březen) významná environmentálně-výchovná akce.

Již tradičně se naše škola významně angažuje v problematice životního prostředí a ani tento den není výjimkou, neboť je vítanou možností, jak u žáků prohlubovat ekologické myšlení a citění. Významným hostem pozvaným do školy v tento den se stal pan Ing. Martin Vaigl, Ph.D., který přišel přednášet o ekologických haváriích a jejich rizicích. Setkání s ním probíhalo v multimediální učebně, kde si žáci třetího a čtvrtého ročníku (3. B, 4. B) obohacovali své znalosti díky poutavému výkladu. Pan Vaigl vyprávěl žákům o nebezpečných ekologických haváriích, o jejich vzniku, průběhu a eliminaci, objasnil vzorkování podzemních vod, velkou pozornost věnoval geologickým a vodohospodářským mapám a v neposlední řadě neopomněl zmínit ani vliv kontaminace na obyvatelstvo, živočichy a rostliny. Výklad byl podán formou odbornou, ale zároveň dobře srozumitelnou.

Po přednášce následoval program připravený pro děti z mateřských škol a prvního stupně základních škol. Žáci 2. B ročníku si pod odborným vedením připravili různá stanoviště, kde zábavnou a hravou formou vtáhli malé žáčky do vodního života.

Na prvním stanovišti jim vysvětlovali rozdíl mezi vodou čistou a znečištěnou, na druhém je seznámili s koloběhem vody v přírodě, na třetím měly děti možnost samostatného i skupinového malování na téma „Voda, prostředí pro živé organismy“. Žáci čtvrtého stanoviště učili děti poznávat různé vodní živočichy a přiřazovat je ke správným biotopům. Pátým a zároveň posledním místem výuky bylo umělé jezírko, kde si děti vyzkoušely lovení rybiček a odstranění nečistot z rybníčku. Pro nejkvalitnější z nich byly připraveny sladké odměny a diplomy.

Celkově tuto akci považuji za velmi zdařilou, neboť naši školu v tento den navštívilo s pedagogickým dozorem více než 229 dětí celkem z pěti mateřských škol, jedné základní a jedné speciální školy. Myslím si, že pro ochranu dílčích složek životního prostředí, mezi které voda neodmyslitelně patří, jsou taková setkávání důležitá, neboť je to vhodná cesta, jak u budoucích generací vytvářet správné postoje a hodnoty.

Mgr. Richard Kopřiva
Střední škola zemědělská a ekologická v Žatci

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ ZRUČNOSTI

Již šestý rok pořádá Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Podbořany na svém odloučeném pracovišti v Žatci soutěž zručnosti učebního oboru krejčí, z toho 3. ročník je celostátní.

A přestože zájem o tento obor klesá, přihlásilo se do letošního ročníku, který se konal 30. března, osm dvoučlenných družstev. Pro výherce byly připraveny pěkné ceny – obnitkovací stroj, prošívací stroj a kvalitní žehlička. Kromě toho drobné dárky pro všechny soutěžící a pedagogický dozor. Právě pro ten byl připraven doprovodný program – v letošním roce se jednalo o prohlídku Křížovy vily v Žatci. Pro soutěžící byl program náročnější, v teoretické části žáci

odpověděli na dvanáct otázek formou testu, v praktické části vypracovali vylosovaný úkol.

A kdo zvítězil? Svou odvahou všichni. Podle součtu bodů v družstvech zvítězilo SOU obchodu a služeb Olomouc, na druhém místě ISS živnostenská Plzeň a třetí SŠ gastronomie a služeb Nová Paka. V jednotlivcích zvítězila naše žáčka Kateřina Štroblová – SOŠ a SOU Podbořany, druhá

byla Zuzana Šturmová z Nové Paky a třetí Monika Zapletalová z Plzně.

A přestože počet žáků v tomto učebním oboru klesá, přihlásilo se nám již dnes do dalšího ročníku 5 škol, které mají

chuť zúčastnit se ročníku příštího. Tento zájem je pro nás zavazující a tak doufáme, že se nám další ročník podaří zorganizovat stejně důstojně, jako ty předešlé.

rh

SOUTĚŽ TESAŘ 2010 V JAROMĚŘI

Střední škola řemeslná v Jaroměři uspořádala ve dnech 16. a 17. března české kolo soutěže dovednosti v oboru Tesař. Soutěž se uskutečnila pod záštitou hejtmána Královéhradeckého kraje Bc. Lubomíra France a za přispění celostátního Cechu klempířů, pokrývačů, tesařů a firem pracujících v oboru.

Soutěže se účastnilo 16 družstev z celých Čech. Úkolem dvoučlenných soutěžních družstev bylo vyrobit model valbové střechy – v časovém limitu 9 hodin, podle výkresové dokumentace za dodržení tesařských pravidel a úspěš v písemném testu. Nezávislá porota pod vedením Lukáše Dörra rozhodla takto: Na třetím místě se umístili Jan Zvěřina a Matěj Veinhold ze Střední školy strojní, stavební a dopravní v Liberci. Druhé místo obsadili Josef Birnbaum a Josef Kočka ze Středního odborného učiliště stavebního v Plzni. Šampióni se v této soutěži stali Jiří Špreňar a Michal

Tautz, zástupci Střední školy řemeslné v Jaroměři. Vítězné družstvo na soutěž připravil Bc. Ladislav Kubias.

Doprovodným programem byla soutěž v bowlingu. Vítězem se stal Tomáš Pechar ze Střední odborné školy a Středního odborného učiliště v Turnově.

Děkuji všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci této soutěže.

Zdeněk Vítek, SŠ řemeslná Jaroměř

ŠTUDIJNÉ DNI

POZVÁNKA NA ODBORNÝ SEMINÁR PRE UČITEĽOV ZŠ, SŠ, AJ VŠ O PEDAGOGICKEJ PRAXI

Inštitút vzdelávania a poradenstva Českej zemédělskej univerzity v Prahe, Katedra zoológie a antropológie FPV UKF v Nitre a Katedra environmentálneho manažmentu UMB v Banskej Bystrici srdečne pozývajú všetkých riadiateľov cvičných a fakultných škôl, cvičných a fakultných učiteľov základných a stredných škôl, metodikov pedagogickej praxe na základných, stredných aj vysokých školách na Odborný seminár na tému: **"Otázky pedagogickej praxe a príprava učiteľov prírodovedných, poľnohospodárskych a ďalších príbuzných odborov na univerzitách v Českej a Slovenskej republike"**.

Seminár sa uskutoční v termíne 6.–8. mája 2010 v Tatranskej Štrbe, v školiacom zariadení MŠMT ČR.

Cieľom seminára je vzájomná výmena skúseností s prípravou budúcich učiteľov do pedagogickej praxe.

Bližšie informácie a podrobný program nájdete na www.kza.fpv.ukf.sk

Tešíme sa na stretnutie s Vami

PaedDr. Anna Sandanusová, Ph.D.
Katedra zoológie a antropológie UKF v Nitre

INFORMAČNÍ SERVIS

Zastoupení Evropské komise

Informační a komunikační technologie mohou zvýšit tvořivost

Až 80 % evropských učitelů je přesvědčeno, že informační a komunikační technologie hrají důležitou roli při zvyšování tvořivosti ve školách: jde o počítače, výukový software, videa, nástroje pro spolupráci online, virtuální prostředí pro učení, interaktivní tabule, bezplatný materiál online a kurzy. Je to jeden z výsledků prvního průzkumu věnovanému tvořivosti a inovacím ve školách, který zveřejnila Evropská komise. Zhruba 94 % evropských učitelů je přesvědčeno, že tvořivost je zásadně důležitá schopnost, která má být ve škole rozvíjena, a 88 % z nich soudí, že tvořivým muže být každý.

Nová studie o veřejných statcích poskytovaných zemědělstvím v Evropské unii

Jsou-li opatření společné zemědělské politiky dobře promyšlena, pak nesporně povzbuzují zemědělce, aby poskytovali zboží a služby z oblasti životního prostředí. Zpráva se jako první svého druhu pokouší v plném rozsahu zmapovat, jaké veřejné statky související se životním prostředím zajišťují zemědělci v celé Evropě. Rovněž přináší argumenty, proč je třeba na jejich dodávky přispívat z veřejných prostředků. Studie ukazuje celou škálu nejrozličnějších environmentálních a sociálních veřejných statků, o které se starají evropští zemědělci, a to včetně kulturní krajiny, polního ptactva a druhově bohatých luk, které najdeme v celé Evropě. Studie dochází k závěru, že pro zajištění souladu mezi poskytováním veřejných statků a očekáváními společnosti bude nejdůležitější správně zaměřená politika, s jasnými cíli, která bude podpořena dostatečnými rozpočtovými prostředky.

Bylo vybráno nové logo pro všechny bioprodukty v EU

Od 1. července 2010 bude pro všechny balené bioprodukty, které byly vyprodukovány v jednom z členských států EU a splňují stanovené normy, povinné logo. (Pro dovážené produkty bude logo nepovinné.) Vedle označení EU bude povoleno používání dalších soukromých, regionálních či národních log. Online hlasování, kterým se vybíral nový symbol bioproduktů ze tří finalistů, se zúčastnilo okolo 130 000 lidí, vítězný návrh

vytvořil student z Německa Dusan Milenkovic, jehož logo v podobě listu s evropskými hvězdami získalo 63 % hlasů.

112: číslo tísňového volání pro celou EU

Většina Evropanů stále ještě neví, že si mohou pomocí čísla 112 přivolat policii, hasiče či záchranku po celé Unii. Z výsledků ankety vyplynulo, že odpověď na tuto otázku zná pouhých 25 % Evropanů. A to už se používá téměř 20 let. (V České republice, Finsku, Lucembursku, Polsku a na Slovensku ho znalo přes 50 % dotazovaných.) Na tuto linku se dovoláte zdarma z jakéhokoli telefonu – z pevné linky i mobilu.

Znečištění dusičnany klesá

Dokument dokládá, že uplatňování právních předpisů, jejichž cílem je zabránit znečišťování půdy a povrchových vod dusičnany, má skutečné dopady. V některých oblastech ale koncentrace dusičnanů překračují normy EU pro kvalitu vody a zemědělci musí přijmout udržitelnější postupy. Zajištění kvalitní vody je jednou z hlavních priorit evropské politiky ve vztahu k životnímu prostředí. Zemědělci se velmi snažili zlepšit hnojení, což nyní přináší výsledky a zlepšuje trendy ve kvalitě vody. V některých oblastech však splnění norem EU pro kvalitu vody zůstává vážným problémem. Vysoké koncentrace byly zjištěny v podzemních vodách v některých částech Estonska, v Belgii (ve Flandrech), ve Velké Británii (v Anglii), několika částech Francie, na severu Itálie, v severovýchodním Španělsku, na jihovýchodě Slovenska, na jihu Rumunska, na Maltě a Kypru. Obzvláště vysoké koncentrace v povrchových vodách byly zjištěny na Maltě, ve Velké Británii (v Anglii), v Belgii (ve Flandrech) a Francii (v Bretani). Velmi důležité je dobré monitorování, které zahrnuje zřízení kvalitních monitorovacích sítí pro podzemní, povrchové a mořské vody. V současnosti je v EU 31 000 míst pro odběr vzorků podzemních vod a 27 000 stanic pro sledování povrchových vod.

Spolu s jedním českým městem bude Evropským hlavním městem kultury 2015 belgický Mons

Porota pověřená výběrem Evropského hlavního města kultury 2015 doporučila, aby jedním ze dvou měst, které

budou tento titul sdílet, byl Mons v Belgii. Druhým Evropským hlavním městem kultury 2015 má být buď Ostrava, nebo Plzeň. Česká republika má o svém výběru rozhodnout po závěrečné schůzce věnované výběru, která se uskuteční 8. září 2010. Města soutěžící o titul musí vypracovat kulturní program, který zdůrazňuje evropský rozměr projektu a podporuje zapojení občanů. Program také musí mít dlouhodobý dopad a musí přispívat k dlouhodobému kulturnímu a sociálnímu rozvoji města.

Letos jsou Evropskými hlavními městy kultury Essen (Německo), Pécs (Maďarsko) a Istanbul (Turecko). V roce 2011 jimi budou Tallinn (Estonsko) a Turku (Finsko), v roce 2012 Guimarães (Portugalsko) a Maribor (Slovinsko), v roce 2013 Marseille (Francie) a Košice (Slovensko) a v roce 2014 Umel (Švédsko) a Riga (Lotyšsko).

Modernizace vysokého školství v Evropě musí pokračovat

Podle Evropské komise se země stále potýkají s problémy modernizace vysokého školství. A to i deset let po zahájení reformního projektu známého pod názvem „boloňský proces“. Zpráva se opírá o data z 46 zemí zapojených do procesu a ukazuje, že hospodářská krize se na vysokém školství podepsala různým způsobem. Některé země do něj investují více, jiné se zas uchýlily k radikálním výdajovým škrtům.

Boloňský proces, pojmenovaný po italském městě, kde byl v červnu 1999 zahájen, odstartoval celou řadu reforem, jejichž cílem bylo zmodernizovat evropské vysoké školství tak, aby bylo více kompatibilní, srovnatelné, konkurenční a atraktivní pro studenty. Hlavními cíli bylo: zavedení tří studijních stupňů (bakalářské, magisterské, doktorské), zajištění kvality, uznání kvalifikací a délky studia.

Veřejná diskuze o ochraně evropských lesů před dopady změny klimatu

Evropská komise schválila zelenou knihu, v níž jsou uvedeny možnosti přístupu Evropské unie k ochraně lesů a k informacím o lesních zdrojích a stavu lesů. Zelená kniha stanoví hlavní problémy, s nimiž se musí evropské lesy vypořádat. Představuje stávající systémy informací o lesích a nástroje na ochranu lesa, které jsou k dispozici, a rovněž klade řadu otázek spojených s možnostmi budoucí politiky. Tato zelená kniha je součástí opatření navazujících na bílou knihu o přizpůsobení se změně klimatu, kterou Komise přijala v dubnu 2009.

Lesy mají řadu vzájemně provázaných sociálních, hospodářských a ekologických funkcí. Přinášejí pracovní pří-

ležitosti, znamenají příjmy a suroviny pro průmysl a obnovitelné energie. Chrání půdu, lidské osady a infrastrukturu, regulují zásobování pitnou vodou a zachovávají biologickou rozmanitost. Z hlediska klimatu fungují lesy během svého růstu jako úložiště, která pohlcují oxid uhličitý (CO_2), hlavní skleníkový plyn, ale pokud jsou káceny, páleny nebo poškozovány bouřemi a škůdci, stávají se naopak jeho zdrojem. Na místní a regionální úrovni lesy rovněž regulují počasí. Lesy a zalesněné oblasti pokrývají v Evropské unii přibližně 176 milionů hektarů, neboli více než 42 % půdy v EU. Za posledních 60 let se lesy neustále rozšiřují a v současné době tvoří 5 % lesní plochy na světě. Většina lesů v EU se rozrostla z hlediska objemu dřeva a schopnosti ukládat uhlík, a proto přispívá k odstraňování většího množství CO_2 z ovzduší.

Zastavení úbytku biologické rozmanitosti

Na celém světě je i nadále vážně ohrožena biologická rozmanitost – různorodost ekosystémů, druhů a genů. Rada pro životní prostředí stanovila nový hlavní cíl – zastavit do r. 2020 úbytek biologické rozmanitosti v EU, a proto formulovala svoji koncepci pro ochranu tohoto přírodního bohatství do r. 2050. Předchozí cíle v oblasti biologické rozmanitosti stanovené na úrovni EU a na světové úrovni se navzdory dosavadnímu úsilí nepodařilo splnit. Podle odborníků hrozí více než třetině posuzovaných druhů vyhynutí a během posledních 50 let se podle odhadů zhoršil stav 60 % ekosystémů Země.

Biologická rozmanitost je cenná sama o sobě, ale představuje „hodnotu“ rovněž díky ekosystémovým službám, například prostřednictvím poskytování potravy a vody, zajišťování přirozené ochrany před povodněmi a bouřemi a regulování klimatu. Úbytek biologické rozmanitosti představuje spolu se změnou klimatu největší celosvětovou ekologickou hrozbu.

„Jaro Evropy 2010“

Záměrem kampaně je motivovat více mladých lidí, aby vyjádřili své názory na dnešní a budoucí směřování Evropy. Může to být prostřednictvím debat ve škole, soutěží, internetových diskusí, textových zpráv nebo sociálních médií. Důležité je, aby vyjádřili svůj názor a zapojili své přátele. Díky dnešním technologiím je šíření názorů snazší než kdykoli jindy. V minulém roce se kampaně Jaro Evropy zúčastnilo 6 500 škol a tento rok se očekává, že jich bude ještě více. Jaro Evropy nabízí nástroje a zdroje, které učitelům pomáhají zvyšovat povědomí o evropských otázkách novým a kreativním způsobem.

SALIMA 2010

Regionální potraviny v centru pozornosti návštěvníků

Ve dnech 2.–5. března 2010 proběhl na brněnském výstavišti komplex veletrhů SALIMA (27. ročník potravinářského veletrhu), MBK (5. mezinárodní veletrh mlynářství, pekařství a cukrářství), INTECO (24. mezinárodní veletrh technologií a zařízení pro obchod, hotely a veřejné stravování), VINEX (15. mezinárodní vinařský veletrh) a EMBAX (26. mezinárodní veletrh obalů a obalových technologií).

Na akci se přihlásilo 929 firem z 26 zemí. Během této přehlídky potravinářských a přidružených oborů připravili vystavovatelé řadu zajímavých akcí. Jako červená nit se celou výstavou „proplétal“ zájem vystavovatelů seznámit odbornou veřejnost s kvalitními produkty z konkrétních, často úzce specifikovaných, regionů. S výrobky, v jejichž „rodném listě“ je nejenom uveden konkrétní výrobce z konkrétního regionu, ale které jsou i ve svém regionu něčím zvláštním a výjimečným a punc této výjimečnosti si například ve formě značky vítěze regionální soutěže o kvalitní výrobek nesou na svém obalu.

V minulém čísle tohoto časopisu byl uveřejněn článek, který se týkal soutěže „O výrobek potravinářského průmyslu kraje Vysočina“. Na brněnském Výstavišti byly představeny další výrobky oceněné v regionálních soutěžích jiných krajů. Návštěvník zde mohl získat například informace o soutěži „Perla Zlínského kraje“ (www.perla-zlinska.cz); „Zlatá chuť jižní Moravy“ (www.kisjmk.cz); „Výrobek Olomouckého kraje“, „Vysočina-regionální produkt“. Byl zde představen projekt „Ochutnejte Moravu“, který financuje Jihomoravský kraj (www.ochutnejtemoravu.cz);

pilotní projekt Agentury Czech Tourism „Ochutnejte českou republiku“ (www.czechspecials.cz); bylo možno získat informace o „Nadačním fondu Český výrobek“ (www.ceskyvyrobek.cz) atd. Rozhodně se však výstavy nezúčastnili zástupci všech regionálních značek a soutěžních projektů, které se na území ČR vyskytují.

Dá se říci, že v každém kraji je možno nalézt alespoň jednu soutěžní akci, do které se výrobce může přihlásit se svým výrobkem.

Je možno konstatovat, že se čeští výrobci se svojí zajímavou nabídkou v záplavě zahraničních vystavovatelů jistě neztratili, teď jde jen o to, aby si k nim našli „cestičku“ i čeští spotřebitelé. K tomu by měl přispět i **projekt podpory regionálních potravin**, který v rámci veletrhů SALIMA na mezinárodní konferenci FOOD FORUM představil ministr zemědělství Jakub Šebesta. Na projekt, na kterém budou spolupracovat kraje, Agrární komora a Potravinářská komora spolu s ministerstvem zemědělství je připraveno pro letošek 50 milionů korun.

bačka

VÍTANÍ JARA V LYSÉ NAD LABEM

Výstavy „Zemědělec“ a „Jaro s koňmi“

Ve dnech 17. až 21. března 2010 nabídlo na 150 vystavovatelů všem zemědělským a zahradnickým odborníkům i široké veřejnosti své výrobky a služby, pro zájemce byla připravena i celá řada doprovodných akcí a přednášek.

Jednou z tradičních akcí, která je s touto výstavou neodmyslitelně spojena, je soutěž žáků odborných škol v aranžování – Polabský motýl.

V letošním 10. ročníku byly pro soutěžící družstva připraveny 4 tematicky zaměřené úkoly: grafický návrh, narozeninová kóje Polabského motýla, kytice pro ředitele výstaviště, zabalení a dekorace dárku. Soutěžní práce hodnotila odborná porota, porota novinářská a porota VIP.

Aranžmá s motýlem

Odborná porota

1. SOU Liběchov
2. SOŠS a zahradnická Praha 9
3. VOŠZa a SZaŠ Mělník

Novinářská porota

1. SOU Liběchov
2. VOŠZa a SZaŠ Mělník
3. SOŠS a zahradnická Praha 9

Porota VIP

1. VOŠZa a SZaŠ Mělník
2. SOU Liběchov
3. SOŠS a zahradnická Praha 9

Všechny expozice byly zajímavě a nápaditě vyzdobeny a návštěvníci mohli obdivovat šikovné ruce mladých návrhářů a aranžérů. V rámci výstavy „Jaro s koňmi“ se představili v boxech i v akci na předváděšti koně z českých chovů.

Informace o studijním oboru zaměřeném na chov koní podávali zástupci Střední školy dostihového sportu a jezdectví se sídlem v pražské Chuchli – www.sou-chuchle.cz.

- bačka -

Uplyne 90 let od narození...

ING. DR. KAREL KUBA – učitel a ovocnář

Listujeme-li dějinami brněnského zahradnického školství, nemůžeme přehlédnout jméno Ing. Dr. Karla Kuby, který se výrazně zapsal do jeho stránek především na úseku ovocnictví. Z počátku však byl tento obor pro něho přitažlivým koníčkem, neusiloval v tomto směru po odborném studiu.

Narodil se 3. 6. 1920 v Osové Bítýšce. Po maturitě na reálném gymnáziu v Brně-Husovicích v r. 1939 se stal řádným posluchačem filosofické fakulty Masarykovy univerzity Brno. Po uzavření českých vysokých škol pracoval jako dělník, fakturant, posléze účetní a přitom se stále více zabýval ovocnictvím. Po skončení 2. světové války začal studovat hospodářský obor na Vysoké škole zemědělské Brno a velice uvítal, když tu byl r. 1947 zřízen ovocnicko-vinařský směr. V r. 1949 získal diplom inženýra, v r. 1952 vykonal ještě rigorosum na doktora technických věd.

Již na vysokoškolských studiích si uvědomoval, že bohaté zkušenosti, znalosti a dovednosti může rozšířit jedině praxí. Proto začal ihned na škole působit jako pomocná vědecká síla a ještě jako studující pracoval u firmy Elita Brno specializující se na ovocnictví a zušlechťování ovocných dřevin. Když došlo k její transformaci, stal se pracovníkem podniku Oseva. Zde se mu dostalo možností působit jako šlechtitel-ovocnář na šlechtitelské stanici Stará Ves u Přerova a od 8. 9. 1949 v tomtéž pracovním zařazení na šlechtitelské stanici ve Valticích. Prováděl vlastní fenologická pozorování v rámci celé jižní Moravy a usiloval o to, aby pěstované odrůdy co nejvíce využívaly zdejší příznivé klimatické podmínky a dávaly vysoké výnosy. Prováděl řadu náročných dlouhodobých pokusů, které vyústily do úspěšného závěru. Podařilo se mu realizovat zušlechtění teplomilných ovocných dřevin a podnoží – později uznané odrůdy broskvoní Moravia, B-VA 1-4, broskvoní Gracia, merunek M-VA 1-4, ořešáku Jupiter, mandloní a vinné révy. Získané poznatky dokázal dokonale využít v zahradnickém školství, kam přišel 1. 9. 1962. Nejprve působil jako učitel na ZOU

Rajhrad a od 1. 9. 1970 pak na zahradnické škole v Brně-Bohunicích, kde zůstal až do svého odchodu do starobního důchodu 31. 8. 1981. Osobitou formou zasvěcoval své studenty do problematiky pěstování ovoce a vštěpoval jim lásku k přírodě. Vyráběl i vlastní učební pomůcky, které hojně využíval. Ve své činnosti se však neomezoval pouze na školu. Významnou měrou se podílel na práci regionálního střediska vědeckých, technických a ekonomických informací. Řadu let vedl ovocnářské kurzy ve Valticích, Lednici na Moravě, v Úvalech na dalších místech. Ve svém bydlišti pomáhal poradenskou službou ke zkvalitnění stávající výsadby ovocných stromů o nové vysoce výnosné odrůdy. Výsledky své práce hojně publikoval v odborném i denním tisku.

Vždy byl znalý rozvoje oboru, trvale sledoval domácí i zahraniční novinky. Umožňovala mu to i znalost cizích jazyků. Hovořil nejen anglicky, německy a francouzsky, ale i rusky a polsky. Opomenout nelze ani skutečnost, že se úspěšně po dlouhá léta od r. 1950 zabýval i včelařstvím za účelem přispění k lepším výsledkům šlechtitelské práce. Aktivní zůstal i v důchodovém věku. Byl v neustálém kontaktu se školou. Jeho cenné rady a podněty značně přispívaly k dalšímu obohacení vyučovacího procesu. Pro širokou veřejnost konal přednášky a poradenskou službu. Zemědělské školství i vědu obohatil o velký potenciál a zanechal tu nesmazatelnou stopu. Právem se zařadil do mozaiky našich předních ovocnářů. Zemřel 26. 1. 1988 ve věku nedožitých 68 let.

Ing. Jiří Ptáček, Brno

ERICH ROUČKA – „MORAVSKÝ EDISON“

Roučkova Slévárna ve Slatině, Metra Blansko

Významný technik a vynálezce Erich Roučka se narodil 30. října 1888 ve Velkém Meziříčí v rodině stavitele Václava Roučky. Navštěvoval reálku ve Velkém Meziříčí a později průmyslovou školu v Brně.

Již od mládí se zajímal o technické modely a fyzikální pokusy. V deseti letech zhotovil jednoduchý ampérmetr, ve čtrnácti model pece na tavení mosazi, v sedmnácti akumulátor, elektromotor a rozvaděč s měřicími přístroji. Po absolutoriu v r. 1908 vykonával praxi u firmy Kolben a spol. v Praze a u firmy Siemens & Halske v Berlíně. Po návratu z ciziny zahájil v pronajaté dílně v Blansku kusovou výrobu elektrických měřicích přístrojů. Stál tak u začátků jejich výroby a byl proto také nazýván moravským Edisonem. Psal se rok 1911 a parní i elektrické stroje už byly bez elektrického měření nemyslitelné. Dílna, ve které bylo zpočátku sedm mechaniků, se brzy rozrostla na malou továrnu. Roučkovi zaměstnanci si rychle osvojili novou techniku a firma začala brzy dodávat elektropřístroje značky ER do Prahy i do Vídně.

Téhož roku založil v Blansku první továrnu na výrobu elektrických měřicích přístrojů v tehdejší Rakousko-Uhersku a jednu z prvních v Evropě. Roučka sám vedl výrobu, která se úspěšně rozšiřovala o nové modely. Strategii firmy bylo dodávat dobré a spolehlivé přístroje ve velmi krátkých dodacích lhůtách, čímž Roučka mnohdy předčil mnohem větší světové firmy. Když v první světové válce na rakouských lodích nevydržely přístroje značky Weston a Siemens & Halske, pohotově nabídl přístroje vlastní. Uspěl a z Vídně pak dostával velké zakázky pro válečné námořnictvo.

Po válce Erich Roučka odjel na studijní cestu do Spojených států, kde se zajímal především o automatické regulátory parních kotlů. V té době měl za sebou již přes sedmdesát uznaných patentů a dalších dvě stě si nechal potvrdit v Americe. Navštívil také vynálezce Thomase A. Edisona, se kterým konzultoval některé své objevy, především bezdrátové řízení lodí, podmořských člnů a letadel. Edison byl ohromen, jenže Roučka předběhl svou dobu natolik, že některé z jeho vynálezů byly ještě technicky nerealizovatelné. Po návratu z USA do vlasti začal r. 1921 s výrobou automatických regulátorů parních kotlů, jimž dal se svolením Karla Čapka název E. R. Robot.

V roce 1928 se oženil s učitelkou Zdeňkou Hábovou a měl s ní tři děti; syna Ericha a dvojčata Jarmilu a Zdeňka. Ve třicátých letech prodal továrnu v Blansku a přestěhoval se do Brna, kde založil závod na výrobu kotlů. Roku 1929 začal budovat ve Slatině u Brna novou kotlárnou, slévárnu a hutě. Nadále však vedl i výrobu v Blansku. Teprve r. 1934, když mu před-

Erich Roučka

stavitelé města nepovolili výstavbu dalších provozů, prodal blanenskou továrnu podnikateli Robertu Sochorovi a definitivně se přesunul do Brna. Po zahájení výroby začínají kotle Ericha Roučky dobývat i svět, kotelny jeho systému jsou čisté. Roučkovy kotle našly u nás brzy široké uplatnění, zejména v Praze jimi byly vybaveny desítky nemocničních, průmyslových i společenských

budov. Vedle kotlů vyráběl závod ve Slatině i teplovzdušné generátory a slévárny začaly vedle klasické šedé litiny dodávat i odolnější ocelolitinu. Za 2. světové války byl Roučka nucen ve své továrně vyrábět odlitky pro německou armádu. Původní výrobní program se zúžil pouze na výrobu svěráků pro tovární a dílenskou výrobu a opravárenský servis elektrotechnického zařízení. Ke konci války byla továrna bombardována a velmi silně poničena. Po válce se výroba opět rozrostla. Vedle elektrických motorů s výkonem do 5 kW se také vyráběly elektrické stolové brusky.

Po r. 1945 zanechal podnikání a pronajal svůj podnik ve Slatině firmě Ignác Storek, později Vítkovickým železárnám. V r. 1947 sice dostal nabídku na práci z amerického Clevelandu, ale nepřijal ji, protože chtěl pracovat ve své vlasti. Po znárodnění podniku ve Slatině byl r. 1948 penzionován s velmi nízkou rentou 360 korun měsíčně. Roučkův závod byl začleněn do n. p. Moravské elektrotechnické závody v Olomouci. Sám Roučka se chtěl nadále věnovat jen bádání.

Od r. 1952 pracoval jako externí vědecký pracovník ve Výzkumném ústavu energetickém v Brně, kde se zaměřil na automatickou regulaci vysokotlakých kotlů. Jeho návrhy ale nebyly realizovány. Nepřízeň vůči jeho technickým schopnostem vyústila r. 1959. Rozhodl se emigrovat do Západního Berlína, kde získal na několik let zaměstnání ve vývojovém oddělení firmy AEG nedaleko Düsseldorfu. Paradoxně přitom dávno před emigrací napsal, že považuje

za nešťastné, když schopní lidé musejí hledat obživu v cizině. Na konci svého bohatého života měl kolem 850 uznávaných patentů, především z oblasti techniky, ale částečně také z medicíny. Medicína byla další oblastí jeho zájmu. Zabýval se dietetikou a gerontologií, posléze i problémem rakoviny. V r. 1937 vydal knihu, kde vyložil svou teorii o vzniku této nemoci při nesprávné výživě. Ministerstvo zdravotnictví pověřilo špičkové odborníky přezkoumáním jeho poznatků a výsledkem bylo oficiální uznání Ericha Roučky biochemikem a badatelem v oblasti rakoviny. (Když Roučka touto nemocí sám vážně onemocněl, kromě lékařské pomoci hledal i vlastní řešení. Dočetl se o způsobu

života kmene Hunzů, žijících v odlehlých částech Himaláje, kteří jsou při velmi skromné výživě schopni podávat výborné fyzické výkony. Vymyslel léčebnou metodu, kterou sám vyzkoušel.) Roučka za svá díla získal titul inženýr, ač nestudoval vysokou školu. Zemřel 16. března 1986 v německém Ezeldorfu v úctyhodném věku téměř devadesáti osmi let.

V roce 1994 byl in memoriam jmenován čestným občanem města Blanska. Vzpomínkou na něj jsou dnes také firmy Metra Blansko a Roučkova Slévárna ve Slatině.

Ing. Petr Novák, CSc. Praha

NOVÉ PUBLIKACE NÁRODNÍHO ZEMĚDĚLSKÉHO MUZEA

Historie chovatelství v českých zemích

Vydavatelství Profi Press s.r.o. připravilo k vydání novou knižní publikaci nazvanou „Historie chovatelství v českých zemích“.

Podnětem k jejímu vzniku se stala spolupráce s Národním zemědělským muzeem, které za téměř 120 let své činnosti nashromáždilo cenné soubory předmětů se vztahem k zemědělství, k práci a životu venkovského lidu. Mezi nimi neztrácí na významu i sbírka fotografií. V současné době uchovává fotoarchiv Národního zemědělského muzea přes 56 000 negativů různých formátů na skleněných deskách i filmech, z nichž jsou vytvořeny pracovní náhledy, které jsou k dispozici jak pracovníkům muzea, tak odborné veřejnosti. Nejstarší snímky pocházejí z počátku 20. století. Obsahově je tento fotoarchiv velice různorodý. Obsahuje široké spektrum témat vztahujících se k zemědělství a životu na venkově. Od fotokopii středověkých listin přes fotografie typů krajiny, způsoby pěstování nejrůznějších plodin a jejich zpracování, fotografie o sadovnictví, lesnictví, myslivosti, rybářství, zdrojích energie, dopravě v zemědělství, fotografie dokumentující zemědělské osídlení, život a kulturu venkovského obyvatelstva a v neposlední řadě fotografie hospodářských zvířat, jejich chovu a způsobů ustájení a ošetřování.

Přestože je fotoarchiv v ústřední budově NZM Praha v Praze badatelské veřejnosti přístupný, není v jejím povědomí natolik známý, aby v něm mohla objevit všechny poklady, které skrývá. Autory publikace jsou kurátoři NZM v oborech chovatelství a rybářství Vladimíra Růžičková a Miroslav Čeněk, kteří kromě výběru fotografií na-

psali i doprovodné texty o historii chovatelství a rybářství v Čechách a na Moravě.

Svědectví lesních map

Národní zemědělské muzeum Praha vydalo v únoru letošního roku reprezentativní publikaci „Svědectví map – lesní mapy“.

Velkoformátová publikace (420 x 620 mm) je výsledkem dlouhodobého historického průzkumu starých lesních map a map souvisejících s hospodařením v lesích. Současně publikace prezentuje vysokou úroveň hospodaření v lesích na území České republiky v minulosti a vztah tehdejších vlastníků lesů ke svěcenému majetku. Autorský kolektiv – prof. Ing. Ivan Roček (ČZU v Praze), Ing. Petr Fencel (NZM Praha) a PhDr. Vladimír Waage (Národní archiv Praha) – zpracoval čtyřicet pět starých lesních map z archivních fondů Národního archivu, Státních oblastních archivů a Zemských archivů. Mapy byly vybrány z tisíce digitálně zpracovaných map, které jsou výsledkem již zmínovaného historického průzkumu. Právě výběr map je velmi obtížný, z hlediska prezentace vývoje lesnického mapování, vytvoření chronologické řady, a to vše s ohledem na konečnou reprodukovatelnost a čitelnost mapy. Z hlediska historického jsou v souboru mapy z druhé poloviny 18. století až do první poloviny 19. století.

Publikace je v prodeji na pokladně NZM Praha!

Významné výročí Mendelovy univerzity v Brně (VI. díl)

Národní shromáždění Československé republiky 24. července 1919 přijalo zákon č. 460 Sb., kterým se v Brně zřizuje „samostatná československá státní vysoká škola zemědělská o dvou odborech: hospodářském a lesnickém se čtyřletou dobou trvání studia a českou vyučovací řečí“...

Od listopadového čísla Zemědělské školy jsme si pravidelně připomínali devadesátiletou historii této ALMA MATER. V předchozích pěti dílech jsme popsali náročnou cestu, která vzniku školy předcházela, otiskli jsme i plné znění projevu prvního rektora profesora PhDr. Františka Bubáka při slavnostním zahájení studijního roku dne 18. listopadu 1919 i další průběh vývoje. Největší část textu byla ale věnována zakladatelské generaci obou původních fakult, především: RNDr. Bayerovi, PhDr. Bubákovi, Ing. Černému, MVDr. Dohnalovi, JUDr. Kubcovi, PhDr. Holému, RTDr. Munzarovi, Ing. Dr. Novákovi, JUDr. Schindlerovi, RTDr. Trnkovi, Ing. Vilíkovskému, MVDr. Tauferovi, Dr. Hacovi, Ing. Knopovi, JUDr. Baxovi, Dr. Vojtěchovi, PhDr. Dostálov, PhDr. Bayerovi, Ing. Dykovi, Ing. Hašovi, Ing. Konšelovi, Ing. Müllerovi, Ing. Opletalovi, Ing. Sigmondovi a Ing. Tichému.

Tato generace – přes permanentní a nemalé nástrahy z mnoha stran – položila základy, na nichž se dalo spolehlivě stavět. V současné době škola – od 1. ledna 2010 pod názvem Mendelova univerzita v Brně – sestává z pěti fakult a jednoho vysokoškolského ústavu (Agronomická fakulta, Lesnická a dřevařská fakulta, Provozně ekonomická fakulta, Zahradnická fakulta, Fakulta regionálního rozvoje a mezinárodních studií a Institut celoživotního vzdělávání). Zahradnická fakulta sídlí v Lednici, ostatní v Brně. Počet studujících na univerzitě se pohybuje kolem 10 600 studentů, z toho 350 studentů zahraničních. Vybírat si mohou z 35 akreditovaných studijních oborů bakalářského studia a 35 oborů navazujícího studia magisterského. Bohaté jsou i mezinárodní kontakty školy – tohoto času s více než 100 partnerskými univerzitami.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

NEOBHOSPODAŘOVANÉ POZEMKY

Prostor pro invazní druhy rostlin – 5. díl

Heřmánkovec nevonný (*Tripleurospermum inodorum*)

Známa heřmánku podobná jednoletka, s podobně členěnými listy a úzkými úkrojky listů, která roste na synantropních stanovištích. Většinou tvoří velké porosty na rumištích, staveništích, okrajích komunikací, na opuštěných polích, v průmyslových areálech a na podobných stanovištích. Objevuje se na začátku sukcese, tj. zarůstání těchto ploch, později je nahrazen jinými druhy. Je to rostlina až 70 cm vysoká, v horní polovině větvená. Úbory jsou poměrně velké, 3 – 4,5 cm v průměru, s polokulovitým lůžkem (heřmánek má lůžko více vyklenuté). Okrajové bílé jazykovité květy jsou samičí a mají jazyček 1 – 1,8 cm dlouhý. Středové květy jsou žluté, trubkovité, oboupohlavné. Nažky jsou 1 – 2 mm dlouhé, hnědé, bez chmýru. Kvete od června do září. Jedna rostlina může vytvořit 50 000 nažek, které si podrží klíčivost snad až 7 let. Rostlina obsahuje velmi málo vonných látek a nevoní heřmánkově, ani není léčivá. Roste u nás na celém území státu, pouze ve vyšších polohách vzácněji. Je běžný v celé Evropě mimo nejsevernější a nejižnější oblasti, v Asii na jih sahá jeho areál po Kavkaz, druhotně roste i na Sibiři. Zavlečen byl i do Severní Ameriky a na Nový Zéland. Dříve se u nás pro tuto rostlinu používal název **heřmánkovec přímořský** *Tripleurospermum maritimum*. Při podrobnějším studiu bylo zjištěno, že heřmánkovec přímořský je jiný druh – dvouletka,

která roste spíš poléhavě, má dužnatější listy, je žláznatá, liší se žebrováním nažek. Jak říká její jméno, roste v přímořských oblastech v západní Evropě a u nás nebyl nalezen.

Heřmánek terčovitý (*Matricaria discoidea*)

Jednoletka 5 – 40 cm vysoká, zcela u nás zdomácnělá. Často roste na sešlapávaných cestách a dává o sobě vědět typickou heřmánkovou vůní, když ji pošlapeme. Má heřmánkově typické listy s úzkými listovými úkrojky, úbory s vyklenutým lůžkem. V úborech chybí jen bílé jazykovité květy. Nažky jsou 1,2 – 1,5 mm dlouhé, světle hnědé. Kvete od května do září. Velikost rostliny závisí na tom, kdy vyklíčila – na jaře vyklíčené rostliny dorůstají větší velikosti. Je to obvyklý světlomilný druh nevzhledných ploch v obcích, rumištích, okrajů polí. Dobře roste na ulehých půdách bez humusu. Šíří se epizoochoricky, tj. přichycením na povrchu těl živočichů. Pochází pravděpodobně z Dálného Východu, ale podle některých názorů ze Severní Ameriky a severovýchodní Asie, dnes je rozšířen v celé Euroasii i Severní Americe jako kosmopolitní druh. V Evropě je znám jako zdomácnělý kolem r. 1850. V 2. polovině 19. století se velmi rychle rozšířil, hlavně v teplejších oblastech. Na Moravě se objevil poněkud později. Dnes roste i v horských polohách.

RNDr. Jana Möllerová, CSc., Praha

OBSAH

Prožít pobyt v lesním prostředí – porozumět přírodě	3
Nové trendy v didaktické přípravě učitelů	4
Projekt poraden k Zeleným úsporám	5
Edukační činnost potravinové banky dát	6
Novelizované minimální standardy pro ochranu koní	7
O mléku ještě jednou	8
Inovační postupy využívané při rozvoji venkova v Rakousku	9
Kraj folkloru, vína a orchidejí	11
„Škola nám, my praxi“	12
Den vody	13
Celostátní soutěž zručnosti	13
Soutěž TESAR 2010 v Jaroměři	14
Študijné dni	14
Informační servis	15
SALIMA 2010	17
Vítání jara v Lysé nad Labem	17
Ing. Dr. Karel Kuba – učitel a ovocnář	18
Erich Roučka – „moravský Edison“	19
Nové publikace Národního zemědělského muzea	20
Významné výročí MU v Brně	21
Neobhospodařované pozemky	21
90 let rybářského školství v ČR	I
Podkovářské dny	II
Střední škola řemeslná v Jaroměři	III–IV

REDAKČNÍ RADA

PaedDr. Mária **Benedikovičová**, MP SR Bratislava
Ing. Jaromír **Beneš**, Školní statek Opava
Mgr. Otakar **Březina**, Česká zemědělská akademie Humpolec
Ing. Mária **Debrecéniová**, Ph.D., Agroinštitút Nitra
Ing. Ludmila **Gočálová**, MZe ČR Praha
Ing. Petr **Hienl**, ÚZEI Praha
PhDr. Aleš **Hradečný**, MZe ČR Praha
Ing. Jiří **Husa**, CSc., IVP ČZU Praha
Ing. Zorka **Husová**, NÚOV Praha
Ing. Marcela **Chrenková**, SPU Nitra
Ing. Ludmila **Kováčiková**, Agroinštitút Nitra
Mgr. Peter **Lacina**, SPPK Bratislava
doc. PhDr. Dana **Linhartová**, CSc., ICV MU Brno
Ing. Mária **Múdra**, ZSŠP Rakovice
Ing. Helena **Psotová**, Úrad NSK Nitra
RNDr. Tomáš **Ratinger**, ÚZEI Praha
PaedDr. Anna **Sandanusová**, Ph.D., UKF Nitra
Ing. Václav **Stránský**, MZe ČR Praha

K ilustraci na obálce: Atlasový strom (Ferolia guianensis)

Atlasový strom roste výborně na Jamajce, je dosti vysoký a tlustý, listům podobá se akátům, kvete plnými bílými květy. Semena má v plochých načernalých luscích. Je dobře známý vzhledem k svému krásně žlutému dřevu, kteréžto lesk jako atlasová látka má, a jako ebenovník či mahagon v Anglii ku nádherným výrobkům upotřebiti se dá. Pro svůj proměnlivý lesk dřeva nosí jméno své atlasový strom a v jazyku anglickém též saténovým stromem se zove.

Převzato z BERTUCH, F. J. – Bilderbuch zum Nutzen und Vernügen der Jugend. Wien (vydáno okolo 1860). Překlad původního textu často neodpovídá současným znalostem.

CONTENTS

Enjoying the stay in a forest environment – understanding the Nature Importance of nature trails for education	3
Recent trends of teachers' didactic training Conclusions of the international scientific conference EDUCO 2010.....	4
A project of consulting centres for Green Light to Savings Programme.....	5
Educational activity of the food data bank A teaching aid for nutrition – Pyramid Programme.....	6
Amended minimum standards for horse protection	7
The milk problem once more An information column of Agricultural Chamber of the CR.....	8
Innovative methods used in rural development in Austria.....	9
The region of folklore, wine and orchids About the activity of the Strážnicko Local Action Group ...	11
“School to Us, We to Working Life” From a project of Leonardo da Vinci Programme.....	12
Water Day An environmentally educational event on the occasion of the International Water Day	13
National competition in skills A competition in skills in the apprenticeship of tailor ...	13
Carpenter 2010 competition in Jaroměř	14
Study days An invitation to a professional seminar on pedagogic practice.....	14
Information service Representation of the European Commission.....	15
Salima 2010 exhibition Regional foods in the focus of visitors' attention	17
Hailing spring in Lysá nad Labem The exhibitions “Farmer” and “Spring with Horses”	17
Ing. Dr. Karel Kuba – teacher and fruit-grower.....	18
Erich Roučka – “the Moravian Edison” History of agricultural machinery	19
New books from the National Agricultural Museum	20
Important anniversary of Mendel University in Brno	21
Unfarmed lands – a space for invasive plant species	21
Ninety years of fishery schools in the CR Secondary Fishery School in Vodňany celebrates the 90th anniversary.....	I
Farriers' Days in Jaroměř	II
Secondary School of Crafts in Jaroměř	III–IV

90 LET RYBÁŘSKÉHO ŠKOLSTVÍ V ČR příloha I

„ŠKOLA NÁM, MY PRAXI“ str. 12

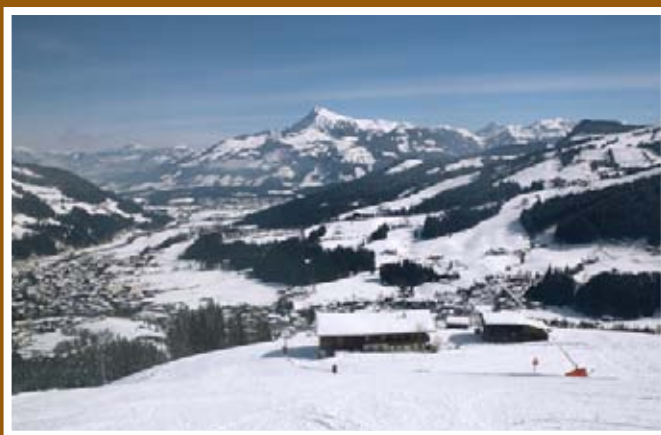

Odovzdávanie certifikátov účastníkom odbornej stáže

Cvičná firma „Kumulus Bettenparadies, GmbH“, Chemnitz

INOVAČNÍ POSTUPY PRO ROZVOJ VENKOVA str. 9

Mezinárodní konference se konala v alpském Kirchbergu

S výstupy LINC konference seznámili zástupci z Rakouska

KRAJ FOLKLORU, VÍNA A ORCHIDEJÍ str. 11

Oskeruše je nejvyšší evropský ovocným strom

Jeden z nejkrásnějších vinařských areálů u obce Petrov

Časopis vydávají

Ústav zemědělské ekonomiky a informací, Mánesova 75, 120 56 Praha 2

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZEI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 222 000 439, fax: 222 000 114, e-mail: krajickova.alena@uzei.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agoinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel.: 037/7721802, 107, fax: 037/7721742, e-mail: horvathova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Ing. Zuzana Horváthová

www.agronavigator.cz

Časopis vychází 10× ročně (září – červen), cena výtisku je 20 Kč, roční předplatné 200 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách

Sazba a tisk ÚZEI Praha

47816 ISSN 0044-3875 (Print), ISSN 1803-8271 (Online)

CELOSTÁTNÍ SOUTĚŽ ZRUČNOSTI V ŽATCI str. 13

